



بررسی کشورهای حامی گروه‌های افراطی و تروریستی

نگارنده : محمد

عربگری کارشناس امور بین الملل

چکیده : مثلث غربی - عبری - عربی به دنبال گسترش گروه‌های افراطی و تروریستی در منطقه غربی آسیا ، شمال و شرق آفریقا و جنوب آسیا (هند و پاکستان و افغانستان) به منظور نیل به اهداف سیاسی خود هستند و با حمایت های مالی ، تسلیحاتی و نظامی و رسانه ای از این گروهها (القاعده ، طالبان ، جبهه النصره و داعش) پشتیبانی می کنند . داعش به عنوان خطرناک ترین گروه تروریستی عصر معاصر در منطقه غرب آسیا به صورت گسترده ای امنیت منطقه را بخصوص در کشور های سوریه و عراق به خطر انداخت در حالی که از پشتیبانی آشکار و نهان آمریکا و متحدین اش برخوردار بود . این گروه تروریستی توانست موجی از خشونت و وحشت را در مناطق تحت نفوذ خود برقرار کند . بررسی گروه‌های افراطی و تروریستی با گرایش تکفیری - سلفی و منشاء پیدایش گروهها و عملکرد آنان در ترویج خشونت می تواند ما را در شناخت حامیان آنان یاری نماید . در این نوشته نخست مختصری در خصوص تکفیر و اعتقادات تکفیری ها و منشاء پیدایش آنان سخن گفته ایم ، در گام بعدی گروه‌های مهم افراطی و تروریستی منطقه و کشورهای تاثیرگذار در روند پیدایش و حامیان مالی ، نظامی و تسلیحاتی و رسانه ای را بررسی نموده و در نهایت به بررسی اهداف آمریکا و رژیم صهیونیستی و کشورهایمانند عربستان ، قطر ، ترکیه ، اردن و سایر کشورهای عربی حوزه خلیج فارس خواهیم پرداخت . مسلما اگر حمایت های مالی و نظامی این کشورها نبود ، این گروهها و سازمان ها با امکانات محدود نمی توانستند در منطقه غرب آسیا و سایر مناطق تا این حد رشد نموده و دولت تروریستی و افراطی را تشکیل دهند . از آنجا که یکی از اهداف حمایت از گروه‌های افراطی و تروریستی تضعیف و

نابودی محور مقاومت بوده ولیکن در صحنه عملیاتی دیدیم که محور مقاومت به رهبری انقلاب اسلامی ایران توانسته در عراق ، سوریه ، لبنان و یمن اهداف استکباری آمریکا و متحدین آن را در منطقه خنثی و دست برتر در منطقه را به دست گیرد .

مقدمه : عربستان، ترکیه، قطر و کشورهای عربی حوزه خلیج فارس (امارات، بحرین ، اردن و...) با چراغ سبز و آمریکا و رژیم صهیونیستی و با انواع حمایت های مالی، تسلیحاتی، رسانه ای از گروهک های افراطی و تروریستی منطقه ، اهداف خاصی را در منطقه و بخصوص در عراق و سوریه دنبال می کنند ، این گروهها با حجم بالایی از عملیات های نظامی و پیشروی های میدانی و انفجارات تروریستی، بدون حمایت های قدرت های جهانی و منطقه ای قادر به ایفای چنین نقشی نیستند . در این نوشته با بیان مختصری از خاستگاه و نحوه پیدایش گروههای افراطی و تروریستی ، ارتباط این گروهها با کشورهایمانند عربستان ، ترکیه ، قطر و دیگر حامیان آنان را بررسی می کنیم . تروریسم این روزها به یکی از شاخصه ها و مشکلات محوری منطقه خاور میانه تبدیل شده است. امروزه کمتر کشور عربی است که از این معضل رنج نبرد ، در حالی که به راحتی می توان حضور سازمان های اطلاعاتی کشورهای مسلمان و غیر مسلمان را در سامان دهی و ترسیم خطوط کلی فعالیت های این گروه ها را مشاهده نمود . گرچه سابقه این فعالیت ها به سالهای طولانی باز می گردد ، اما برهه کنونی را باید نقطه اوج این فعالیت ها از تاریخ شکل گیری گروه های سلفی تکفیری توصیف کرد . با بررسی پیدایش گروهها و جریانات تروریستی مدعی اسلام با نگاه تکفیری ، رد پای کشورهای مختلف غربی قابل مشاهده است . سرویسهای اطلاعاتی غربی به منظور نفوذ در غرب آسیا و شمال آفریقا ، زمینه را اندیشه های تکفیری مهیا می کنند تا در پرتو این گروهها با ضربه زدن به امنیت منطقه اهداف و سیاست های خود را دنبال کنند . عربستان سعودی به عنوان پدر معنوی گروههای افراطی و تروریستی با شکلگیری

، حمایت مالی ، القای گرایش های اعتقادی از همه این گروه ها حمایت نموده و در بسیاری از موارد نقش رابط سرویس های اطلاعاتی غربی ها با گروه های افراطی را بازی می کند . حمایت های آشکار عربستان از جبهه تروریست های سوریه ، تروریست های فعال در عراق و گروه های ریز و درشت فعال در مرزهای غربی و شرقی ایران و بالاخره مدارس دینی پاکستان نمونه هایی است که رسانه های عربستان تلاش کرده اند که بحران عراق را فقط به عملکرد شیعیان این کشور و تلاش ایران برای تسلط به عراق نسبت دهند .

تکفیر چیست ؟ پیشینه تکفیر در جهان اسلام ، به صدر اسلام بازمی گردد . برخی حوادث مهم تاریخ اسلام به سبب تکفیر روی داده است ، همچنان که برخی رخداد های سیاسی و اجتماعی زمینه تکفیر را فراهم کرده است. از جمله رویدادهای مهم دوران پس از رحلت پیامبر اکرم (ص) جنگ های رده در زمان خلیفه اول بود که دستگاه خلافت معارضان خود را کافر و خارج از دین خواند (ابن اعثم) . واقعه مهم تاریخی دیگر غائله خوارج کوفی است. این جریان تکفیری مخالفان خود را کافر و خون و مالشان را حلال می دانست . پیدایش این فرقه به نیمه نخست قرن اول هجری و نبرد صفین برمی گردد که با حيله عمرو بن عاص از سپاه امیرالمومنین (ع) جدا شدند و جریان جدیدی را بنا نهادند . خوارج به فرقه های متعددی تقسیم شدند، اما تکفیر امیرالمومنین علی (ع) ، عثمان بن عفان ، حکمین ، تمام اصحاب جمل ، هر کسی راضی به تحکیم حکمین شود و در نهایت تکفیر تمام کسانی که گناه کبیره ای مرتکب شوند ، وجه مشترك اعتقادی تمام فرقه های خوارج به شمار می رود .

(بابانی م ۱۳۹۸)

پس از خوارج نیز افراد و گروه جهان اسلام طی چند سال اخیر با فتنه تکفیر روبرو شده و شرایطی را که در این چند سال تجربه کرده در گذشته وجود نداشته است. با وجود سابقه افراطی گری در تاریخ اسلام این نوع افراطی گری برهنه و همراه با خشونت را در تاریخ نمی بینیم . بر اساس روایات اسلامی کسی که اهل قبله باشد و شهادتین را گفته دیگر نمی

توان وی را تکفیر کرد و مال و جان و ناموس او را مباح شمرد مضافا اینکه دین اسلام دین رافت و مهربانی است و قرآن کریم به پیامبر می فرماید : اگر تو بد اخلاق بودی و چهره در هم می کشیدی هیچ کس به دور تو جمع نمی شد به خاطر مهربانی در وجود تو بود که مردم جذب تو شدند . تعامل پیامبر (ص) با سایر مذاهب هم بسیار ویژه بود . حضرت رسول اکرم (ص) در ابتدای اقامت در مدینه صلح با یهودیان و مسیحیان در اولویت کاری خود قرار دادند و تا زمانی که خود آنها صلح نامه را نقص نکردند پیامبر متعهد به صلح بود . تکفیر بعد از خوارج به علت عدم تطابق آن با اندیشه اسلامی حذف شد و در قرن هفتم هجری با اندیشه های ابن تیمیه باز شاهد ظهور این اندیشه هستیم . وی بسیاری از مسلمانان را مشرک و کافر قلمداد نموده و می گوید : کسی که به زیارت می رود و به توسل و شفاعت قائل است کافر و قتل وی واجب است . ابن تیمیه فقط در حوزه اعتقادی معتقد به تکفیر است ولی در عمل جرات کشتن مسلمان را ندارد . بعد ابن تیمیه جریان تکفیر فراموش شد تا ظهور وهابیت در قرن ۱۲ هجری به رهبری محمد بن عبدالوهاب که وارد حوزه عملیاتی شد

ابن عبدالوهاب اگرچه اندازه مشایخ خویش از وجهه علمی برخوردار نبود ، لیکن با اقتدا به روش ابن حنبل و استفاده از برخی آراء ابن تیمیه و هم چنین با کمک حکومت آل سعود مکتب جدیدی را به جهانیان عرضه کرد که مهم ترین ادعای آن تکفیر تمامی مخالفان است . زهادی که یکی از علمای اهل سنت است . در رابطه با وهابیت می گوید : اگر کسی سوال کند وهابیت از چه مذهبی پیروی می کند و هدف نهایی آن چیست ؟ در جواب هر دو پرسش می گوییم ، تکفیر تمام مسلمانان . (نظام الدینی ز ۱۳۹۳)

وهابی ها از قرن ۱۲ تا کنون کشتار چهارصد هزار نفر را ثبت کرده اند . با بررسی تاریخ می بینیم بیشترین قربانیان وهابیت از اهل سنت هستند و مهمتر اینکه بیشترین قربانیان از حنبلی ها هستند در حالی که وهابیت مدعی اند ما به حنبلی ها نزدیکتر از بقیه هستیم . (وهابی گری

حامد الگا ۱۳۸۶ ، انتشارات بنیاد پژوهش های اسلامی مشهد (مکتب سلفیه به معنای بازگشت به آغاز می باشد که سابقه ظهور این مکتب سیاسی به نیمه دوم قرن نوزدهم در شبه جزیره عربستان و شبه قاره هند می رسد . هدف تکفیریون از آغاز فعالیت های سیاسی خود در شبه جزیره عربستان و شبه قاره هند و بعد در قاره افریقا بر سر تسخیر قدرت سیاسی و نه مسائل ایدئولوژیکی است . از نظر تاریخی قدیمی ترین مکتب سلفی، مکتب وهابی های تکفیری در شبه جزیره عربستان است .

اعزام بنیادگراها برای تبلیغ وهابیت : اعزام مبلغین از عربستان و دیگر مناطق شبه جزیره (قطر، امارات متحده، بحرین، عمان و یمن) بعد از آموزش به کشورهای لبنان، اردن، نوار غزه، سوریه در خاور میانه ، تاجیکستان در آسیای میانه ، مالی ، موریتانی مصر ، لیبی ، الجزیره ، تونس در آفریقا چچن، داغستان در روسیه برای آماده سازی استقرار حکومت های بنیادگرای دینی انجام می گیرد . شاخه های مختلف وهابی ها در کشورهای آفریقای شمالی، خاورمیانه و افریقای غربی از موقعیت های مهمی برخوردار و به دلیل منابع نفتی موجود در کشورهای همسوی غرب از حمایت های مستقیم و غیر مستقیم برخی قدرتهای نظام جهانی برخوردارند .

دیوبندی ها جریان دوم سلفیه : از ۱۵۰ سال پیش تحت تاثیر اندیشه های سیاسی و بنیادگرایانه شاه نعمتالله دهلوی ، مروج مسلک سلفی بوجود آمده و در مناطق مختلف شبه قاره هند (پاکستان ، افغانستان بنگلادش ، هندوستان ، ایالت سیستان و بلوچستان ایران گسترش یافته است . می توان گفت ، طالبان در افغانستان و پاکستان ، گروه های جندالله و لشکر صحابه در بلوچستان پاکستان و بلوچستان ایران نیز پیروان سلفیه دیوبندی هستند . در دهه 1980 و در جنگ افغانستان، دیوبندیها در پاکستان مدارس مذهبی متعددی در ایالات پشتون نشین پاکستان تاسیس و پشتونهای مهاجر افغانی را در این مدارس تعلیم داده و آنها را تحت نام طالبان

روانه افغانستان کردند . حوزه فعالیت سلفی های دیوبندی : جنوب آسیا و سواحل اقیانوس هند (پاکستان ، بنگلادش ، افغانستان ، مناطق مسلمان نشین در هندوستان و استان بلوچستان و سیستان در ایران) .

اخوان المسلمین (تکفیری های اعتدالی) : شیخ محمد عبده از موسسین و تئوریسینهای اخوان المسلمین مصر و سپس شاگرد او رشید رضا و بعدا حسن البنا که در مصر سازمان اخوان المسلمین را به یک نیروی سیاسی در دهه 1940 تبدیل کردند ، قدرت سیاسی را تحت احزاب توسعه و عدالت ، آزادی و عدالت در ترکیه ، تونس ، یمن بدست گرفته اند . اکثریت قوه های مقننه قطر ، اردن ، بحرین ، امارات عربی ، عمان و کویت را تسخیر نموده اند . اخوان المسلمین در آغاز فعالیت از مصر در دهه ۱۹۲۰ بوده و در حال حاضر در ۳۸ کشور افریقایی و خاورمیانه ای از نفوذ سیاسی قابل توجهی در ارکان دولتی برخوردارند . اخوانی ها به مسئله تسخیر قدرت سیاسی اهمیت ویژه ای قائلند .

تکفیر در دوران معاصر : ما شاهد گسترده تر شدن تکفیر در دوران معاصر هستیم . زیرا علاوه بر وهابیون امروزه آمریکا و غرب نیز وارد این عرصه شده اند . با توجه به ورود غربی ها به بحث اسلام ستیزی برای ممانعت از رشد اسلام در غرب در دهه های ۷۰ و ۸۰ هجری شمسی آنها به مقابله مستقیم با اسلام روی آوردند . جورج بوش در زمان اتفاقات ۱۱ سپتامبر اعلام کرد که دوره جنگهای صلیبی مجدد آغاز شده است . و هانتینگتون نیز بحث برخورد تمدن ها را مطرح نمود .

لشگر کشی آمریکا به افغانستان و عراق و نیز حمله هواپیماهای بدون سرنشین آمریکایی ها به مرزهای پاکستان پیامدی جز افزایش نفرت مسلمانان از غرب را به همراه نداشت . حملات فرهنگی غرب به اسلام مانند اهانت به پیامبر اسلام از طریق کشیدن کاریکاتورها در کشورهایمانند دانمارک و طرح جمع آوری مناره ها را در کشورهای اروپایی نتوانست مانع اتحاد مسلمانان شود . بعد از شکست طرح های

اسلام ستیزانه غرب علیه اسلام آمریکا پروژه اسلام علیه اسلام را برنامه ریزی کرد . این پروژه به دنبال این بود که مسلمانان را خشن و قاتل ویرانگر نشان دهد و لذا مسلمانان را به جان یکدیگر می اندازد . بذر تکفیر از سوی وهابیت و حمایت غرب به این مسئله دامن می زد . با حمله گروههای افراطی به سوریه و کشتن چندین هزار نفر غیرنظامی از جمله ۱۹ هزار کودک ، همچنین بریدن سرها و قطع دست و پای فرزندان جلوی پدر و مادرشان و ایجاد صحنه های وحشتناک بحث تکفیر در عصر معاصر در جهان اسلام رقم خورده است .

خاستگاه گروههای افراطی و تروریستی : تا ریشه های فکری و اجتماعی و سیاسی تروریسم را ندانیم مقابله با آن نیز روشن نخواهد شد . دلیل عدم توانایی برای شکست تروریست ها ، مجهز بودن تروریستها به سلاح عقیده و ایدئولوژی است . لذا با سلاح های پیشرفته نظامی و با امکانات ارتشهای کلاسیک و منظم نمی توان به جنگ عقاید آنان رفت. نکته جالب در مورد همه گروه های تروریستی این است که به نوعی با ایالات متحده امریکا و اسرائیل و برخی مرتجعین منطقه در ارتباط هستند . از آغاز تا کنون تأسیس اخوان المسلمین در سال ۱۹۲۸ در اسکندریه مصر به دست حسن البناء تا القاعده به رهبری اسامه بن لادن تمام رهبران و بنیانگذاران گروه های افراطی و تروریستی، غیر روحانی بوده و حتی غالباً دارای مدرک تحصیلی از دانشگاه های بزرگ غربی هستند. برای نمونه :

- شکرى مصطفى رهبر التکفیر و الهجره دانشگاهی و مدرک مهندسی
 - عباس مدنی رهبر گروه عمل اسلامی الجزایر دانش آموخته آکسفورد و دکترای فلسفه
 - جوانانی که برج های نیویورک را منفجر کردند غالباً غربی و تحصیل کرده دانشگاه های غربی
- آنان ارتباط سازمانی با نهادهای سنتی و رسمی مذهبی ندارند . اگر گاهی یک مقام روحانی در میان آنان پیدا شود و در مساجد و یا برخی مراسم معمول مذهبی پیروان خود

را به افراطی گری دعوت کند، بسیار اندک است و ناقض این اصل کلی نیست. گروه های افراطی و عامل خشونت و ترور، پیش از آنکه گوش به فرمان آموزه های دینی و رهبران معتبر اسلامی داشته باشند، تحت تأثیر محیط و شرایط خاص تاریخی و اجتماعی و تربیتی خانوادگی هستند و در واقع دین و مذهب پوششی برای افکار برآمده از منابع دیگر و یا اغراض خاص سیاسی و محیطی ویژه است. بسیاری از تکفیری ها از متعصبان مذهبی اند لیکن این افراد به بالاخص جوانان و نوجوانان هیچ آگاهی درستی از دین ندارند و مورد سوء استفاده گروه های سیاسی برای اغراض نامشروع سیاسی و جاه طلبانه شان قرار گرفته اند. اما نکته مهم نقش کشورهای غربی (آمریکا و برخی کشورهای اروپایی) در شکل گیری و حمایت و تداوم فعالیت های چنین گروه هایی در خاورمیانه و کشورهای اسلامی است. آمریکا و هم پیمانانش در تلاش هستند تا با برجسته ساختن فعالیت های سیاسی و نظامی گروه های تکفیری و افراطی، چهره ای خشن و جنایتکارانه از اسلام را در دنیا منعکس نمایند و اراده آنان به چالش کشاندن و تخریب چهره واقعی اسلام محمدی(ص) است.

ایالات متحده آمریکا: پشتیبانی از گروه های شورشی و تروریستی به منظور دستیابی به هدفی خاص در سیاست خارجی آمریکا، سیاستی ریشه دار است. سابقه تاریخی معاصر اعمال این سیاست به حمایت تسلیحاتی و مالی آمریکا از مجاهدان افغان در دوره پس از حمله شوروی به این کشور مربوط می شود. نتیجه آن سیاست اشتباه، شکل گیری القاعده و حملات تروریستی یازدهم سپتامبر بود.

اما در سال های اخیر و به ویژه در جنگ داخلی سوریه، ایالات متحده بار دیگر و به منظور تقویت مخالفان رژیم اسد و به بهانه تقویت ارتش آزاد سوریه، از گروه های تروریستی فعال در این کشور حمایت مالی و تسلیحاتی کرد (۲۰۱۵). دولتمردان ایالات متحده به خوبی می دانند که موجودیتی مستقل و منسجم به نام ارتش آزاد سوریه وجود ندارد و امروزه محور نیروهای مخالف رژیم اسد، گروه های تروریستی چون داعش و جبهه النصره است بنابراین، پرواضح

است که سلاح های ارسالی به سوریه در نهایت و از طریق بازار سیاه در اختیار گروه های تروریستی قرار می گیرد . افزون بر این ایالات متحده چشم خود را به روی کمک های مالی متحدانش نظیر قطر و عربستان سعودی به گروه های تروریستی بسته است و از این طریق نیز به غیر مستقیم در تقویت این گروه ها نقش دارد.

(تخشد م ۲ جلابان ف بهار ۱۳۹۶ ، فصلنامه سیاست مجله دانشکده حقوق و علوم دوره ۴۷ شماره ۱ ، سیاست خاورمیانه ای آمریکا و تروریسم در منطقه خاورمیانه)

اهداف آمریکا از گسترش گروه های افراطی و تروریستی

نفت : نفت منطقه غرب آسیا جایگاه مهم و اساسی در اقتصاد آمریکا دارد. این کشور برای تامین امنیت صدور نفت تحولات سیاسی و اقتصادی منطقه را مدیریت می کند. با توجه به داشتن حدود دوسوم نفت جهان ، آمریکا وابسته ترین کشور جهان به این منطقه است. این وابستگی اقتصادی راهبردی به نفت منطقه به بهای گران عملیات نظامی و تهدید امنیتی این کشور تمام شده است. بدین ترتیب آمریکا ، امنیت منطقه خاورمیانه را در حوزه منافع امنیتی خود تعریف می کند . تامین امنیت رژیم صهیونیستی : تامین امنیت اسرائیل در منطقه است. و حمایت همه جانبه از سوی آمریکا متحد بلامنازع این رژیم به علت روابط ویژه و استراتژیک ، آمریکایی ها در سطح منطقه غرب آسیا در پی مهار بازیگران و کنترل روند ها و حوادث در قالب مبارزه با تروریسم و حفظ امنیت رژیم صهیونیستی هستند

حفظ توازن قوا : آمریکا برای حفظ توازن قوا و ممانعت از ظهور یک قدرت منطقه ای چالشگر در غرب آسیاست ، تلاش می کند و در پی مهار سیاست های جبهه مقاومت در منطقه است. ایران، سوریه، حماس و حزب الله در منطقه شدیداً مخالف سیاست های نظام سلطه بوده و آن را به چالش کشیده اند. آمریکا در منطقه از تمام ظرفیت های سیاست خارجی خود بهره برای تضعیف اتحاد و پیوند این جبهه است .

محدود سازی قدرت ایران در منطقه و جهان : پیگیری این سیاست از سوی واشنگتن بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، این سیاست را به بهانه های مختلف پیگیری می کند . طرح ریزی کودتا ، حمله ی نظامی مستقیم طبس، حمایت از گروهک

تروریستی منافقین، جنگ تحمیلی علیه ایران، تحریم های اقتصادی، موضوع حقوق بشر و پرونده هسته ای ایران، از جمله این سیاست هاست. خط مشی آمریکا از راهبردهای نرم افزاری توأم با تهدید سخت افزاری علیه جمهوری اسلامی ایران برای منزوی کردن ایران از طریق اعمال تحریم و فشارهای سیاسی و اقتصادی، به ویژه در زمینه انرژی هسته ای و نیز بهره گیری از ابزارهای نوین در مقابل ایران مانند دیپلماسی عمومی، دیپلماسی پنهان، بهره گیری از رسانه ها و شبکه های اجتماعی می باشد .

ترویج جنگ مذهبی بین شیعه و سنی : با آغاز بیداری اسلامی در غرب آسیا و تحولات سوریه، آمریکا ابتدا منفعلانه ظاهر شد . اما پس از مدتی به مداخله در تحولات سیاسی کشورهای منطقه پرداخت. یکی از این کشورها سوریه بود ، به دلیل قرار داشتن سوریه در محور مقاومت ، آمریکا به مداخله در تحولات داخلی آن پرداخت تا با تغییر دولت اسد، دولتی متحد و طرفدار آمریکا به وجود آورد. حمایت از گروه های تروریستی معارض در مقابله با دولت اسد : آمریکا در کنار متحدین غربی و عربی خود در منطقه، به جنگ داخلی در سوریه دامن زد. جنگی که حالت فرسایشی به خود گرفت

آمریکا به علت پیروزی دولت شیعیدر عراق نیز مداخله نمود . و با سیاست جنگ مذهبی بین شیعه و سنی به دنبال خارج نمودن دودلت از تسلط شیعیان بود . نتیجه این تفکر بوجود آمدن گروه تکفیری و بعثی داعش بود . داعش با نفوذ در استان های غرب و شمال غربی عراق به اقدامات وحشیانه و قتل عام مردم بی گناه می پردازد و به موجی از ناآرامی و ترس در عراق و حتی منطقه دامن زد . آمریکا با تقویت گروه های تکفیری، سوریه را به ورطه نابودی کشاند . در عراق دولت شیعی عراق ، هم پیمان ایران و حامی محور مقاومت در منطقه است لذا آمریکا و عربستان به شدت با آن مخالف اند. آمریکا از یک جنبش شورش در همسایگی سوریه حمایت کرد ، جنبشی که مصمم به بیرون راندن دولت شیعی در عراق است و توسط عربستان سعودی متحد کلیدی آمریکا در منطقه ، حمایت می شود. ظهور داعش و گروه های تکفیری همسو

با سیاست آمریکا و در راستای تامین منافع این کشور قابل ارزیابی است. غربی ها در شرایط جدید منطقه ای به دنبال جنگ عقیدتی و مذهبی در کشورهایی مثل عراق هستند. و سیاست حمایتی آنها از گروه های تکفیری در این چارچوب قابل ارزیابی است. فضای نا آرام و ماهیت حوادث ظرفیت زیادی برای توجیه حضور آمریکا مهیا می کند. در صورت تشدید خشونت، بی ثباتی، هرج و مرج و فقر و حقارت آمریکایی ها فعال تر وارد عمل خواهند شد. چندین مقام و رسانه آمریکایی به حمایت آمریکا از داعش اعتراف کرده اند و روزنامه های «واشنگتن پست» و «وال استریت ژورنال» طرح های آمریکا برای گسترش حمایت و آموزش گروه های تروریستی در سوریه و عراق را افشا کرده اند. آنان برخلاف فضای رسانه ای (محکومیت اقدامات گروه های تروریستی و داعش) در سیاست های خود، از گروه های تکفیری و داعش حمایت و از طریق کشورهای واسطه، تسلیحات و تجهیزات نظامی آن ها را تامین می کنند. تضعیف دولت های مخالف نظام سلطه و تبدیل آن ها به دولت حامی غرب، تضعیف جبهه مقاومت، به خطر انداختن مرزهای امنیتی ایران، حضور نظامی و مستقیم در منطقه نیز از جمله اهداف آمریکا در حمایت از گروه های افراطی و تروریستی هستند برای نیل ایالات متحده به اهداف استعماری خود.

رژیم صهیونیستی: برخلاف آنچه در اذهان و افکار عمومی رواج پیدا کرده و رسانه ها و نظام تبلیغاتی و خبر رسانی غربی - یهودی آن را تبلیغ و ترویج و القا کرده است، داعش مخفف دولت اسلامی عراق و شام نیست بلکه دولت اسرائیلی عراق و شام است. زیرا: منطقه ای را که داعشی ها در نظر گرفته اند، همان محدوده ای است که ده ها سال قبل رهبران توطئه گر صهیونیسم به عنوان بخشی از اسرائیل بزرگ اعلام کرده اند. رهبران گروه های تکفیری و داعش (ابوبکر بغدادی) هویت چندان شناخته شده ای ندارند، و وابستگی آنها به یهود در برخی اسناد و مدارک تصریح و تأکید شده است، آنها بهترین ارتباط، تعامل و سازگاری را با دولت غاصب اسرائیل دارند. فرماندهان نظامی اسرائیلی به آن

ها مشاوره می دهند و در برنامه ریزی های داعش، مشارکت فعال و اساسی دارند و نقش های نظامی و عملیاتی و حتی فرماندهی پشت پرده داعش در عراق و سوریه به عهده افسران بلند پایه موساد و دستگاه اطلاعاتی ارتش اسرائیل قرار دارد. داعشی ها و گروه های تکفیری کشورهای را هدف گرفته اند که در خط مقدم مقاومت علیه اشغالگران یهودی قرار داشته اند. جنگ نیابتی گروه های افراطی منجر به خروج مسئله فلسطین از جایگاه واقعی بین مبارزین شود. و این ماموریتی صهیونیستی بود. تلاش داعش برای فراموشی خطر بزرگ یعنی صهیونیست یک برنامه سازماندهی شده صهیونی است. و نیز تضمین و تامین امنیت اسرائیل در برابر محور مقاومت از اهداف صهیونیست هاست. با مروری تاریخی و عملکرد گروه های تروریستی یهودی مثل هاگانا، ایرگون و غیره در همان سال تأسیس دولت جعلی اسرائیل دقیقاً ثابت می شود که رفتار و عملکرد داعش در عراق و سوریه، عیناً با همان تئوری، سبک، شیوه و قواعد گروه های نظامی تروریستی یهودی است، کشتار فجیع زنان، مردان، جوانان و کودکان با قساوت و بی رحمی غیرقابل توصیف و هتک حرمت زنان و دختران، انهدام شهرها و روستاها و ... دقیقاً مانند شیوه تروریست های یهودی در فلسطین است.

(دکتر تقی پوردبیرکل جمعیت حامیان آزادی قدس شریف مرداد ۱۳۹۵ مصاحبه خبرگزاری قدس)

افیخای ادرعی سخنگوی ارتش رژیم صهیونیستی با انتشار بیلانی از میزان قربانیان مسلمان در منطقه خاورمیانه اعلام کرد که طی ۱۰ سال گذشته سهم اسرائیل از این اقدامات کمتر از ۱۰ درصد بوده و بقیه این کشتارها در به دست مسلمانان سلفی انجام گرفته است. اگر اسامه بن لادن و حتی ایمن الظواهری و اسلافشان که در دوره های متفاوت به عنوان سرکردگان القاعده معروف ترین گروه تکفیری شناخته می شدند، گاه گذاری اشاره ای به صهیونیستها و یهودیان کرده و ادعای تلاش برای مبارزه با آنها را هم مطرح می کردند. (گرچه این گروه ها حتی یک گلوله هم به سوی رژیم صهیونیستی شلیک نکرده اند) اما گروه داعش رسماً و علناً

اعلام می کند مشکلی با رژیم صهیونیستی نداشته و اصولاً وظیفه اصلی خود را پاکسازی اسلام از مسلمانانی اعلام می کند که با این گروه از لحاظ فکری اختلاف نظر دارند. اهداف رژیم صهیونیستی از گسترش گروههای افراطی در منطقه می توان به شرح ذیل تشریح نمود :

تجزیه و تضعیف دولت مرکزی : یکی از اهداف راهبردی دیرین رژیم صهیونیستی در عراق بود . پوشش تحولات اخیر عراق توسط اصلی ترین رسانه های صهیونیستی (هاآرتس و اسراییل تودی) به مخاطب اینگونه القا می کرد که داعش به زودی بر بغداد مسلط خواهد شد .

هم مرز بودن عراق با ایران : بنا بر اعتراف یکی از مقام های اطلاعاتی سابق رژیم صهیونیستی فعالیت دو مرکز جاسوسی اسراییل در پایگاه های شمال عراق به شنود و جاسوسی برضد ایران و سوریه در قالب طرح **B** توسط عناصر موساد در شمال عراق مشغولند . پایگاه جاسوسی رژیم اسراییل در شمال شرق عراق که برضد ایران دست به فعالیت جاسوسی می زند، در عمق خاک عراق و رو به روی استان آذربایجان غربی ایران قرار دارد .

اقدامات رژیم صهیونیستی در عراق :

- تجهیز اشراکات منطقه ای مرزی ایران با استفاده از قاچاق کالاهای ممنوعه و سلاح تسهیلاتی
- ترور دانشمندان و دانشگاہیان عراق
- ترور شخصیت های برجسته شیعه
- ایجاد اختلاف میان قومیت ها و طوایف عراق
- کمک به نیروهای آمریکایی در بازجویی و شکنجه زندانیان
- اشاعه فساد و فحشا در بین جوانان عراقی
- تاراج صنایع مهم عراق
- نفوذ در مراکز مهم دولتی عراق به ویژه وزارتخانه های کشور، خارجه، امور امنیتی، ارتباطات، دفاع و نفت و بازرگانی

- توزیع مواد غذایی و دارویی برای عقیمی مردان عراقی
 - حمایت از روزنامه نگاران وابسته به غرب و صهیونیسم
 - غارت منابع و اشیای عتیقه و باستانی عراق
 - بازاریابی برای کالاهای اسراییلی
 بنابر اظهار برخی منابع نظامی منطقه ای ابوبکر البغدادی ، رهبر گروه تروریستی داعش در فلسطین اشغالی زیر نظر موساد آموزش های نظامی دیده است . داعش بهترین ابزار برای تحقق توطئه های صهیونیستی علیه مسلمانان و کشورهای اسلامی است .

چگونه گروه های تکفیری تروریستی در خدمت منافع و تامین امنیت اسرائیل عمل می کنند؟__ اقدامات گروه های افراطی و تروریستی بعنوان عامل مهم بی ثباتی منطقه ، عملاً در راستای منافع و تامین امنیت اسرائیل است . این گروه ها به نحوی عمل می کنند که هدف اسرائیل در منطقه ، یعنی تامین امنیت و منابع راهبردی آن برآورده می شود . زیرا با اقدامات آنان زمینه تداوم حضور ایالات متحده در خاورمیانه را فراهم می شود . و این به یعنی تامین امنیت اسرائیل ، زیرا اسرائیل سیایت راهبردی جلب حمایت و طرفداری قدرت های بزرگ را دنبال می کند و با حضور امریکا در منطقه این راهبرد تامین خواهد شد . نتیجه بعدی اقدامات خشونت آمیز گروه های تکفیری منجر به اشتغال کشورهای مخالف اسرائیل به بحران های داخلی شده و قدرت آنها در برابر اسرائیل تضعیف خواهد شد .

دلایلی که حمایت اسرائیل را از داعش تایید می کند : دیده بان فتوای تکفیری و دیدگاه های تندرو وابسته به مرکز فتوای مصر دلایل ذیل اثبات می کند رژیم صهیونیستی از داعش و دیگر گروه های تروریستی در سوریه حمایت می کند . این مرکز در صفحه فیس بوک خود مدعی شد که هفت دلیل و سند محکم اثبات حمایت اسرائیل به صورت مستقیم و غیر مستقیم به شرح ذیل وجود دارد :

-درمان جنگجویان داعشی در بیمارستان های نظامی در منطقه اشغالی جولان

- خرید نفت از داعش از طریق شبکه های واسطه گرو فروش اسلحه اسراییلی به داعش

- تلاش برخی عناصر اسراییلی برای پیوستن شمار بیشتری از جوانان کشورهای منطقه به داعش

- مذاکرات مستقیم صهیونیست ها با داعش برای تحویل گرفتن ۱۰۰ نفر از عرب های مقیم فلسطین اشغالی موسوم به عرب های ۴۸ که به داعش پیوسته بودند .

- حمله نکردن داعش به اسراییل ، داعش آزادسازی فلسطین را از اولویت های جهاد مقدس نمی داند

- داعش به هیچ عنوان بیانیه ای در مخالفت با انتقال سفارت آمریکا به بیت المقدس منتشر نکرد .

اسراییل در روزهای نخست درگیری ها در سوریه به صورت مستقیم وارد عمل نشد و ابتدا از گروه های شورشی مسلح و در راس آن ها جبهه النصره که در نزدیکی مرزهای بلندیهای جولان فعال بود، حمایت می کرد و با پیچیده تر شدن اوضاع در سوریه و تضارب منافع قدرت های مختلف در این کشور، ناچار شد به صورت مستقیم به پایگاه های نظامی ارتش سوریه و همچنین نیروهای ایرانی حمله کند و همچنان به حمایت از گروه های تروریستی مانند داعش ادامه دهد

رژیم صهیونیستی پیوسته از داعش و دیگر گروه های تروریستی در سوریه حمایت کرده و حتی نیروهای سازمان ملل نیز این را تایید کرده اند هرچند اسراییل این نقش را تکذیب می کند

سیاست های رژیم صهیونیستی نه تنها مانعی جدی در مسیر تلاش ها برای مبارزه با تروریسم و تندروی در منطقه است بلکه باعث ریشه دواندن تروریسم و گسترش آن می شود و رژیم صهیونیستی تلاش می کند ارتش های ملی در منطقه را از بین ببرد این مرکز در پایان تاکید کرد تروریسم و تندروی ، توسط طرف های خارجی به وجود آمده و هیچ ربطی به دین اسلام ندارد و عامل و پشت پرده حمایت از تروریست ها و تندروها ، برخی کشورهای و سازمان های اطلاعاتی خارجی است .

عربستان سعودی : وجود تهدیدات مختلف پیرامون عربستان سعودی مانند : امواج ناسیونالیسم عربی در مصر و عراق ،

مشکلات ناشی از اپوزیسیون داخلی تا تحولات اخیر منطقه تعیین کننده اهداف سیاست خارجی عربستان هستند . احتمال تاثیر تحولات عراق بر جامعه شیعی سعودی پس از سقوط صدام و گسترش جغرافیای شیعی به رهبری ایران خطر بالقوه ای است که عربستان را تهدید می کند .

اهمیت شیعیان عربستان بدلیل سکونت در مناطق نفت خیز عربستان و درآمد ۳۰-۳۱ درصد نیروی کار صنعت نفت ، همجواری با شیعیان عراق ، بحرین و ایران از اهمیت بی بدیلی برخوردارند . علاوه بر رقابت درونی اعراب در عراق ، در سطح منطقه رقابت اصلی بین ایران و عربستان سعودی در جریان است . به دنبال اختلاف عربستان و سوریه در حادثه ترور نخستوزیر لبنان رفیق حریری عربستان سیاست به انزوا کشیدن سوریه را در دستور کار قرار داد . این سیاست موفق نبود و منجر به تغییر موضع عربستان شد . اما در سال ۲۰۰۹ به بعد با سیاست های ضد سوری به دنبال کاهش پیامدهای حضور نظام اسد و تغییر موازنه علیه ایران است . مرز مشترک سوریه با اسرائیل و نقش لجستیکی در کمک های ایران به حزبالله لبنان و گروههای فلسطینی ، اهمیت فوق العاده ای در سیاست منطقه ای ایران دارد . بقای رژیم اسد به همراه عراق شیعی منجر به خروج ایران از انزوای سیاسی و توازن در برابر عربستان خواهد شد . به همین دلیل عربستان سعودی اقدامات سیاسی مختلفی را برای شکست ایران انجام داد : تعلیق عضویت سوریه در اتحادیه عرب ، حمایت از معارضین سوری در کنفرانسهای دوستان سوریه و مرتبط ساختن آنها با رسانه های بین المللی و اتخاذ سیاست هایی در ایجاد و حمایت گروههای معارض علیه نظام سوریه .

(هدایتی شهیدانی م ۲ کلارد مرادی س بهمن ۹۳ ، فصلنامه تحقیقات سیاسی بین المللی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرضا، تبیین سیاست خارجی عربستان سعودی در قبال تروریسم تکفیری در عراق و سوریه)
نقش سازمان اطلاعات عربستان و شخص بندر بن سلطان رئیس سابق دستگاه جاسوسی این کشور، در تشکیل گروه های تروریستی خطرناکی همچون داعش و جبهه النصره نقش بسیار برجسته ای است . عربستان سعودی مدعی رهبری جهان اسلام است و از گذشته تاکنون با جمهوری اسلامی ایران به عنوان قدرت منطقه ای رقابت سختی آغاز نموده است . با توجه به

رویکرد ایران مبنی بر بسط نفوذ خود با رویکرد تشیع و رهبری منطقه خصوصا روابط حسنه با دولت های عراق و سوریه ، این دولتها آماج حملات سعودی ها قرار گرفتند .

اقدامات عربستان برای مقابله با نفوذ جمهوری اسلامی ایران در منطقه : ۱ - ایجاد فتنه طائفه ای و مذهبی با محوریت دستگاه اطلاعاتی خود ۲ - استفاده ابزاری از گروههای تکفیری برای تحقق این هدف شوم

حمایت مالی و تسلیحاتی از داعش : برای عملیات علیه شیعیان و هم پیمانان جمهوری اسلامی ایران (دو کشور قطر و عربستان یک و نیم میلیارد دلار برای خرید سلاح و مهمات در اختیار داعش قرار داده اند

حمایت های نظامی عربستان سعودی از داعش : پایگاه خبری الاتجاه عراق به نقل از منابع امنیتی این کشور ، فاش کرده است ۱۵۰ افسر اطلاعاتی عربستان به فرماندهی فردی موسوم به فهد مصباح، از طریق استان الحسکه در مرزهای سوریه ، وارد موصل شده اند. این نظامیان عربستانی، ضمن پوشش دادن تحولات میدانی عراق، ارتباطاتی با گروه تروریستی داعش برقرار کرده و حتی در تبلیغات خود این گروهک جنایتکار را انقلابی می خوانند ، موضوعی که با واکنش تند مقام های عراقی روبه رو شده است .

حمایت های رسانه ای عربستان از داعش : اعزام کارشناسان رسانه ای عربستانی برای کمک به راه اندازی شبکه تلویزیونی برای گروه داعش به موصل و حضور نظامیان و کارشناسان رسانه ای سعودی در عراق و به ویژه در مناطق عملیات داعش، نشان دهنده نگاه خاصی است که ریاض به اوضاع کنونی عراق و به ویژه عملیات داعش دارد.

نقش عربستان در گسترش گروه های تکفیری : عربستان مهم ترین منبع ایجاد و صدور وهابیت و سلفی گری به دنیای اسلام است. اندیشه وهابیت مهم ترین زمینه تکفیر در میان مسلمانان را در دو سده اخیر فراهم آورده است. عربستان یکی از کارگزاران جنگ برای سازماندهی گروه های ایدئولوژیک با رویکرد تکفیری محسوب می شود. گروه های تکفیری که از سوی عربستان مورد حمایت اقتصادی، ایدئولوژیک و تسلیحاتی قرار

می‌گیرند علت اصلی بی‌ثباتی سیاسی در عراق و سوریه هستند

اهداف عربستان از گسترش گروه‌های تکفیری : ارتقای ارزش‌های وهابیت در منطقه و جهان اسلام و پایه گذاری فرهنگ اطاعت کورکورانه از سلطان و اجزای حکومت در کشور . رهبران سعودی به جای سیاست‌های تدافعی برای تضمین امنیت به سیاست های تهاجمی روی آورده اند . عربستان منبع اصلی و حیات‌دهنده افراطگرایی در منطقه است . با این زمینه عربستان سعی دارد در تحولات کشورهای منطقه نقش بازی کند و آنها را با منافع امنیتی و هویتی خود سازگار کند حمایت از گروه‌های تکفیری در منطقه غرب آسیا نیز در چارچوب همین سیاست تبیین می‌شود. عربستان علی‌رغم انکار رسمی و حتی اعلام فاصله‌گیری ، به اشکال مختلف از آنها حمایت می‌کند . عربستان از دو نظام حاکم بر عراق و سوریه و نقش مثبت ایران در تحولات این کشورها ناراضی است و به همین دلیل با حمایت مالی، سیاسی، اطلاعاتی و اعتقادی از گروه‌های تکفیری و بعثی سعی دارد امنیت این کشورها را به هم زده و شرایط را به نفع خود رقم بزند. عربستان ، حامی گروه‌های تکفیری و تروریستی در عراق و سوریه اهداف ذیل را پیگیری می‌کند :

- ایفای نقش فعال در منطقه غرب آسیا

- رقابت ایدئولوژیکی و ژئوپلیتیکی با ایران

- انحراف توجه بین‌المللی از شرایط داخل عربستان

نقش‌آفرینی در منطقه غرب آسیا : افول پان عربیسم و به حاشیه رفتن رهبران پان عرب ، با حذف شوروی از صحنه معادلات بین‌المللی ، فرصت بسط نفوذ سیاسی و اشاعه ارزش‌های وهابی را برای عربستان به وجود آورد و در پی آن سیاست کنار گذاشتن سیاست‌های انفعالی و شروع کنشگری را پیگیری کرد

چرا آمریکا از عربستان حمایت می‌کند ؟ اولاً ایالات متحده به دلیل نیاز صنایع داخلی کشورش به نفت و وجود ذخایر و منابع عظیم نفت در عربستان از این کشور حمایت می‌کند و

ثانیا نقش تعیین‌کننده عربستان در ثبات قیمت نفت و ثبات جریان مداوم سوخت فسیلی در راستای منافع آمریکاست . لذا آمریکا با حمایت علنی خود ، قدرت مانور فراوانی برای این کشور به وجود آورده است ، عربستان با استفاده از درآمدهای کلان نفتی و حمایت آمریکا ، به توسعه ارزشهای وهابیت در منطقه غرب آسیا و جهان اسلام پرداخت . با توجه به انگیزه بالای زمامداران عربستان برای نقش‌آفرینی در منطقه خاورمیانه لذا با گسترش جنگ مذهبی و مقابله با شیعیان سازماندهی گروه‌های سلفی - تکفیری با راهبرد تروریستی را پیگیری می‌کنند .

رقابت ایدئولوژیکی و ژئوپلیتیکی با ایران : عربستان سعودی از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی ایران، به عنوان موازنه‌کننده و مانعی برای جلوگیری از تأثیرات منطقه‌ای و نفوذ ایران و متحد سنتی و ژئوپلیتیکی آمریکا در منطقه است . حکام عربستان خود را رهبر جهان اهل تسنن معرفی می‌نمایند که وظیفه دارد در مقابل ایران شیعی مقاومت و از نفوذ آن جلوگیری نماید. پس از انقلاب اسلامی، جمهوری اسلامی ایران ، ایدئولوژی سیاسی و انقلاب شیعه که پرچم وحدت اسلامی را برافراشته بود به سرعت مقابل ایدئولوژی وهابی به رهبری عربستان قرار گرفت. ایدئولوژی وهابیت تعارض شدیدی با تشیع دارد. و این تعارض با سیاست منطقه‌ای عربستان مبنی بر مهار ایران گره خورده است . نگرانی عربستان سعودی از به قدرت رسیدن شیعیان در عراق و تداوم دولت بشار اسد در سوریه منجر به این شد که آنها در بی‌ثباتی عراق و سوریه از طریق حمایت از گروه‌های تروریستی و تکفیری شوند . عدم حمایت سعودی‌ها از روند سیاسی و برقراری روابط دیپلماتیک با عراق و سوریه موجب تساهل این کشور در قبال ورود تروریست‌ها و بی‌ثبات‌سازی این کشورها گردید . برای نیل به این هدف اولویت سعودی‌ها، تلاش برای جلوگیری از تثبیت ساختار سیاسی در عراق و سوریه و بر هم خوردن موازنه منطقه‌ای به نفع عربستان بود .

رقابت گسترده عربستان با ایران در سطح منطقه : جنگ ۳۳ روزه نقطه ناکامی اسرائیل در حذف حزب‌الله باعث ترس از نفوذ

ایران تا دریای مدیترانه شد. این امر واکنش خصمانه عربستان سعودی را به دنبال داشت و رقابت‌های منطقه‌ای با ایران را دامن زد. باید پذیرفت که واقعیت‌های منطقه بعد از سقوط صدام و ناکامی اسرائیل در جنگ ۲۰۰۶ باعث تشدید رقابت‌های منطقه‌ای عربستان با ایران شده است. همچنین جریان بهار عربی رقابت بین ایران و عربستان را علنی کرد. بنابراین ما شاهد رقابت و جنگ نیابتی آشکار عربستان علیه ایران در بحرین، یمن، سوریه و لبنان و عراق هستیم. عربستان ابتدا سعی کرد با مداخله نظامی در بحرین و کشورهای حوزه خلیج فارس، مانع از همه‌گیری این تحولات در حوزه نفوذش در خلیج فارس شود. همچنین با فشار به سازمان ملل برای حمله به لیبی پیش‌قدم شد. ریاض در ادامه، سعی کرد با کمک به گروه‌های مسلح و تروریستی و تزریق پول‌های کلان به این گروه‌ها، بی‌ثباتی را در منطقه دامن بزند.

تحولات به سوریه و اوج بازیگری عربستان : عربستان با استفاده از فضای ایجاد شده سوریه را به بهشت حضور گروه‌های تکفیری از نقاط مختلف جهان تبدیل کرد و با حمایت از گروه‌های افراطی توانست موج خیزش‌های عربی در برخی از کشورهای منطقه را به جهنم افراط‌گری و خشونت تروریست‌ها تبدیل کند. همچنین رهبران عربستان مقابله با ایران را براساس مقابله با هلال شیعه به انجام می‌رسانند، چنین رویکردی برای مقابله با شیعیان در سال ۲۰۰۶ تبیین شد. حمایت از گروه‌های افراطی و تروریستی همانند داعش و النصره در راستای نظریه هلال شیعی و مقبله با شیعیان توجیه می‌شود.

انحراف افکار بین‌المللی : سیاست آل سعود برای کنترل بحران مشروعیت در سرزمین حجاز و دیگر کشورهای شبه‌جزیره از سیاست تهاجمی و کنش پیش‌دستانه امنیتی استفاده می‌کند. برای اجرای این سیاست، عربستان به حمایت از گروه تروریستی و تکفیری موسم به داعش در عراق و سوریه می‌پردازد.

منافعی که عربستان از اجرای این سیاست عبارتند از :

- کسب حمایت آمریکا برای ادامه حکومت آل سعود
- تلاش برای انحراف افکار عمومی جهان (به ویژه غرب) از تحولات داخلی عربستان به مناطق بحرانی دیگر در منطقه خاورمیانه است. با صدور بحران داخلی خود به خارج از کشور .

- انحراف توجه‌ها از دخالت نظامی عربستان در یمن
- ممانعت از انجام دموکراسی‌های صادراتی غرب در کشور (حفظ حکومت سنتی خانوادگی) ، این کشور حتی برای جلوگیری از آن (به تاخیر افتادن دموکراسی) امتیازات مالی فراوان و اجازه حضور نظامیان دولت‌های غربی را در کشور خود داده است .

حمایت‌های مالی عربستان : یکی از مهم‌ترین بخش‌های حمایتی عربستان از گروه‌های تروریستی، کمک‌های مالی این کشور به آنهاست. مقامات این کشور طرح گسترده‌ای را برای جمع‌آوری کمک‌های مالی در راستای حمایت از گروه‌های تکفیری به راه انداختند. کشور عربستان سعودی با پول‌های هنگفتی که از راه فروش حدود ۱۰ میلیون بشکه نفت در روز به دست می‌آورد، به محلی برای جمع‌آوری سرمایه لازم جهت آموزش و رشد گروه‌های سلفی تبدیل شده است و به تروریسم مذهبی دامن می‌زند .

حکومت آل سعود مایل است نظام متحد با ایران در عراق و سوریه را سرنگون کند و منطقه نفوذ خود را در کنار مرزهای ایران گسترش دهد. بنابراین همواره پشتیبان مالی گروه‌های سلفی و تکفیری و وهابی تندرو در منطقه بوده است. ملک عبدالله، پادشاه سابق عربستان، در اظهارات رسمی خود اعلام کرده بود: اگر یک میلیارد دلار برای سرنگونی صدام هزینه کرده، آماده است برای سرنگونی حکومت شیعیان عراق ده‌ها میلیارد دلار هزینه کند. بنابراین، سعودی‌ها که به شدت نگران افزایش قدرت منطقه‌ای شیعیان به مرکزیت ایران هستند، حاضرند به هر قیمت با شکلگیری آن مقابله نمایند. عربستان از جمله کشورهایی است که بیشترین کمک‌های مالی را در اختیار تروریست‌های داعش قرار داده است. در همین ارتباط پایگاه ورلدنت دیلی سال ۲۰۱۴ با انتشار گزارشی

جنگالی از اعطای کمک مالی ۳۰۰ میلیون دلاری آل سعود به تروریست‌های داعش در سوریه خبر داد. رابرت فیسک روزنامه‌نگار مشهور انگلیسی در روزنامه ایندیپندنت می‌نویسد: عربستان سعودی با کمک‌های میلیارد دلاری خود نقش مهمی در تشکیل گروه تروریستی داعش ایفا کرد. مقامات سعودی هم‌اکنون نیز دست از اعطای کمک‌های مالی به داعش برنداشته و همچنان از این گروه تروریستی حمایت می‌کنند.

حمایت تسلیحاتی و اطلاعاتی: در حمایت تسلیحاتی و اطلاعاتی عربستان از گروه‌های افراطی می‌توان به تهیه سلاح و قاچاق اسلحه و ارائه راهکارهای عملیاتی به آنان و ارتباط گروه‌های افراطی با رسانه‌های بین‌المللی اشاره نمود. همچنین سازمان اطلاعاتی عربستان قدرت و تمرکز عمده خود را برای تسلیح و هدایت سیاسی تروریسم در منطقه معطوف نموده است. رومان کاییه کارشناس امور گروه‌های تندرو در مرکز خاورمیانه فرانسه معتقد است تعدادی از رهبران نظامی گروه تروریستی داعش، عراقی یا لیبیایی هستند، در حالی که رهبران دینی آنها عربستانی هستند. پشتیبان اصلی بحران امنیتی در عراق و سوریه رژیم سعودی است که حمایت مالی، تسلیحاتی، لجستیکی و رسانه‌ای را از تروریست‌ها به عمل می‌آورد.

حمایت فکری و اعتقادی: داعش در حقیقت زیرمجموعه القاعده، تکفیری‌ها و سلفی‌های برخاسته از عربستان سعودی هستند. این تروریست‌ها گرچه در پاکستان و افغانستان یا در عراق و سوریه تربیت شده‌اند ولی در اصل شعبات و شاخه‌های افراطی وهابی‌گری هستند و دولت عربستان سعودی طی یکی دو دهه اخیر هزینه بسیار زیادی برای ایجاد و تربیت فکری و اعتقادی آنها صرف کرده است. دولت سعودی رسماً از این نیروها برای پیشبرد امیال خود در خاورمیانه بطور رسمی و علنی استفاده کرده است. دولت عربستان با نهادینه شدن نظم سلفی در خاورمیانه و جهان اسلام خواهان مرکزیت و رهبری این نظام است. رفتار سعودی‌ها در حذف الگوی انقلاب اسلامی، شبیه آنچه در عراق فعلی می‌گذرد، حاکی از حمایت

فکری و اعتقادی سعودی از گروه‌های تکفیری و سلفی مخالف نظام شیعه و تقابل با اسلام انقلابی، در روند ثبات سیاسی و امنیتی عراق و سوریه است.

_____طر : یکی از مهم‌ترین ابعاد سیاست خارجی مداخله‌گرایانه قطر در کشورهای عربی، حمایت از گروه‌های تروریستی بخصوص در سوریه و عراق است. قطر از حامیان اصلی گروه‌های تروریستی است که این حمایت را در قالب کمک‌های مالی و تسلیحاتی انجام می‌دهد موضوع مهم این است که حمایت مالی قطر از گروه‌های تروریستی به حدی زیاد و البته مبتدیانه انجام شد که برخی از تحلیلگران از آن به سیاست مزایده‌ای یاد کرده‌اند زیرا قطری‌ها اینک بدون اینکه اطلاعات دقیقی از یک گروه مشخص داشته باشند به آن گروه مطابق با آماری که اعلام می‌کنند برای فعالیت علیه نظام سوریه پول می‌دهند. قطر در سال سه سال بیش از ۱۵۰ میلیون دلار به شورشیان سوریه کمک کرد. تحرکات قطر در قبال بحران سوریه که با مختلف ابزارهای اقتصادی، سیاسی، نظامی و امنیتی همراه بوده است، با هدف کاهش نفوذ منطقه‌ای ایران و حاکم کردن افراطی عناصر متحد خود در سوریه است تا به این ترتیب با کاهش نفوذ منطقه‌ای قلمروی ایران، نفوذ منطقه‌ای خود را افزایش دهد، زیرا موقعیت ژئوپلیتیکی سوریه به دلیل هم‌جواری با دریای مدیترانه به گونه‌ای است که می‌تواند ارتباطی پل برای صادرات گاز کشور قطر به اروپا باشد. دغدغه اصلی آمریکا و هم‌پیمانانش در سوریه، استقرار یک اپوزیسیون مطیع و انعطاف‌پذیر است که آمریکا و متحدان نفتی اش در زمینه خط لوله نفتی مطمئن و تأمین امنیت اسرائیل در سوریه پس از اسد ایفای نقش کنند.

(۱ درج ح ۲ التیامی نیا ۱۳۹۷ ، فصلنامه مطالعات سیاسی جهان اسلام ، شماره ۲ دیپلماسی قطر در قبال بحران سوریه)

قطر حامی همیشگی جبهه النصره : جبهه النصره همواره از حمایت قطر برخوردار بوده و هیچ توافقی میان جبهه النصره با طرف دیگر بدون حضور قطر انجام نمی‌شد. جبهه النصره ارتباطی با گروه القاعده ندارد و گروه مستقلی است که دارای قومندان، معاون، شورای قانونی، نظامی و منابع

مالی است لذا این گروه از ریشه با القاعده متفاوت است . جبهه النصره ابزار مهم سیاست قطر درباره سوریه است . این کشور به وسیله جبهه النصره از یک سو خواهان کنار گذاشتن بشار اسد رییس جمهوری سوریه است و از طرف دیگر با عربستان در این زمینه در سوریه رقابت می کند. برای نمونه حمله های تروریستی جبهه النصره به پایگاه های جیش التحریر در حومه حماه و ادلب که از پشتیبانی عربستان برخوردار است در حوزه تلاش های قطر برای شکستن بازوهای عربستان در شمال سوریه قرار می گیرد. نکته مهم اینکه اسرائیل برای هدف قرار دادن پلان های خود در محور مقاومت و ایجاد کمر بند ایمنی در جولان اشغالی بوسیله نیروهای جبهه النصره و شماری از نظامیان صهیونیست با تشکیل اتاق های اطلاعاتی استفاده می کند .

افشای اسناد همکاری قطر با گروه های تروریستی : قطر از گروه های تروریستی مثل داعش و جبهه النصره حمایت لجستیکی و مالی می کند . مساله ای که به اعتقاد بسیاری از تحلیلگران قطعا عواقب سختی را برای دولت قطر به دنبال خواهد داشت. بنا بر مطلبی از لیام فاکس، وزیر دفاع انگلیس اظهار داشته است که : اسنادی در اختیار داریم که نشان می دهد قطر روابط مشکوکی با جریان های تروریستی دارد و این مساله به یک شبه حقیقتی نزد رسانه ها و رهبران سیاسی جهان تبدیل شده است. رابرت مندیک، روزنامه نگار انگلیسی در روزنامه دیلی تلگراف صحبت از یک شهروند قطری به اسم خالد محمد ترکی السبیدی می کند اتهامات ذیل متوجه وی است : یکی از حامیان مالی حملات ۱۱ سپتامبر بوده ، او مدت کوتاهی زندانی بوده که توسط مقام های قطری آزاد شده است . حامی مالی از تروریست های اسلام گرا در سوریه و عراق است و نیز از بمب گذاری ناکام هواپیمای مسافربری در اروپا حمایت کرده است و این نشانه حمایت قطر از شبکه های تروریستی است . پروفیسور آنتونی گلیس از اعضای مرکز مطالعات امنیت و اطلاعات در دانشگاه بیرمنگام می گوید : همیشه می گویند برای کشف تروریست ها باید کسانی که از آنها حمایت مالی می کنند را بیابی ، و در این جا به نظر

می رسد که پول های آنها از قطر می آید بنا بر اظهار روزنامه دیلی تلگراف ۲۰ نفر از قطری ها بارزترین چهره های حامی مالی گروه های تروریستی اند که ۱۰ نفر از آنها جزء فهرست سیاه رسمی ایالات متحده و سازمان ملل هستند . در گزارش وزارت خزانه داری امریکا آمده که السبیدی وزیر امور خارجه سابق قطر با دو تن از تروریست های مشهور اردنی که شناسنامه های قطری دارند ، ارتباط دارد . همچنین رابط محمد یوسف عثمان عبدالسلام در جابه جایی صدها هزار دلار به نفع القاعده در پاکستان است . عبدالسلام حامی مالی شبکه القاعده در عراق و جبهه النصره است . السبیدی همچنین با عبدالمالک محمد یوسف عثمان عبدالسلام معروف به عمار قطری که به گفته مسئولان امریکایی ده ها هزار دلار در اختیار محسن الفضلی، رهبر گروه خراسان در شبکه القاعده سوریه قرار داده، ارتباط داشته است.

ترکیه و بحران سوریه : ترکیه از آغاز جنگ داخلی سوریه در پی حمایت از جنگجویان سوریه برای سقوط دولت این کشور بود و بعد از سال ۲۰۱۵، به دنبال عملکرد ضعیف ارتش آزاد سوریه و ظهور کردها، تغییر راهبردی در سیاست خارجی ترکیه ایجاد شد ، ترکیه بعد از ناکامی راهبردش برای سرنگونی دولت سوریه بین سالهای ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۵، تلاش کرده است تا با سازماندهی جنگجویان مسلح ، خود را به بازیگر موثر در جنگ داخلی سوریه تبدیل سازد . آنکارا با تشکیل گروه های مسلح تلاش کرده است تا از طریق تمرکزگرایی ، نفوذ خود را بر این گروه ها که دارای گرایش های سلفی و جهادی نیز هستند افزایش دهد. در سال های اخیر شاهد همکاری و شراکت بین ترکیه و ارتش ملی سوریه ، جبهه آزادیبخش ملی و عناصری از هیئت تحریر الشام وابسته به القاعده برای ایجاد حوزه نفوذ در شمال سوریه بوده ایم . ترکیه برای تقویت ارتباطات خود با گروه های مسلح و عناصر سلفی و افراطی درگیر در جنگ داخلی سوریه ، تجهیزات، آموزش و منابع مالی در اختیار این گروه ها قرار داده است. امکان دستیابی به نفوذ در گروه های افراطی از طریق ارائه

حمایت‌های مالی و تسلیحاتی گسترده همچون آموزش نظامی، پرداخت حقوق و ارائه تسلیحات میسر شده است. همچنین ترکیه از تاکتیک تفرقه بینداز و حکومت کن برای جذب گروه‌های جنگجو در سوریه و گسترش ارتباطات با آنها بهره گرفته است.

سایت شورای راهبردی روابط خارجی آذر ۱۳۹۸، روند همکاری و حمایت ترکیه از جنگجویان نیابتی در سوریه)

دلایل حمایت ترکیه از داعش: حزب جمهوری خلق ترکیه رقیب جدی حزب عدالت و توسعه، نخست‌وزیر ترکیه را متهم کرده‌اند که از نیروهای مسلح داعش در سوریه و عراق حمایت می‌کند. درخواست احزاب ترکیه اردوغان را در تیررس اعتراضات خود قرار داده و عدم حمایت از گروه تروریستی داعش را خواستارند. در تجزیه و تحلیل تحولات اخیر خاورمیانه، دیگر هیچ فردی در مورد حمایت همه‌جانبه ترکیه از داعش تردید ندارد. حمایت علنی و رسمی یک دولت از گروه‌های تروریستی در محیط بین‌المللی امری غیرمعمول است، طوری که کشورهای اروپایی، آمریکا، عربستان سعودی و... که حامی گروه‌های تروریستی هستند، این موضوع را کتمان می‌کنند. اما ترکیه در اقدامی عجیب حمایت آنکار از داعش را تکذیب کرده است. در نشستی که با حضور نماینده اتحادیه اروپا در ترکیه و گروهی از خبرنگاران شهر کرد نشین ماردین برگزار شد، احمد تورک، شهردار ماردین با ارائه گزارشی با شواهد مستند از جمله تصاویر و فایل ویدیویی بود، از حمایت رسمی ترکیه از گروه داعش خبر داد.

حمایت ترکیه از داعش در هشت بند ذیل به اثبات رسیده است که طیفی گسترده از همکاری نظامی و انتقال اسلحه گرفته تا حمایت لجستیکی و مالی و تأمین خدمات درمانی را شامل می‌شود:

۱- ترکیه برای داعش تجهیزات نظامی فراهم می‌کند.

۲- ترکیه حمایت لجستیکی و مسیر حمل و نقل در اختیار داعش گذاشته است.

- ۳- ترکیه به تروریست‌های داعش آموزش نظامی داده است .
- ۴- ترکیه خدمات درمانی در اختیار تروریست‌های داعش می‌گذارد .
- ۵- ترکیه با خرید نفت از داعش حمایت مالی می‌کند .
- ۶- ترکیه داعش را در زمینه عضوگیری یاری می‌کند .
- ۷ - نیروهای ترک به همراه داعش می‌جنگند
- ۸- ترکیه و داعش جهان بینی مشترکی دارند

حمایت از داعش و گروه‌های افراطی بعثت خدشه دار نمودن چهره ترکیه در آسیای غربی و احتمال بازگشت تروریست‌ها به خاک ترکیه و زمینه بروز جنگ در این کشور به زیان منافع ملی این کشور بوده است . از همین رو ناجی‌باشته سرلشکر بازنشسته ارتش ترکیه آموزش گروه‌های تروریستی از سوی نیروهای مسلح ترکیه را اقدامی نامناسب خواند و گفت گروه‌های مسلح در سوریه که خود را میانه رو می‌دانند ، بعد از طی مراحل آموزش های تروریستی به عناصری وحشی و غیر قابل کنترل تبدیل می‌شوند . دبیر کل جنبش ملی کرد به ترکیه گفته : در صورت تداوم حمایت این کشور از داعش، دامنه درگیری‌های عین العرب را به استانبول و آنکارا خواهیم کشاند . لذا حمایت از تروریسم در خاورمیانه باعث شیوع این پدیده خطرناک در منطقه می‌شود که برای کشورهای منطقه مشکل ساز خواهد شد و امکان بروز تروریسم در کشورهای حامی افزایش خواهد یافت .

اردن بازماندگان بعثی : خانواده حکومتی عراق در دوران صدام ، اردن را دومین موطن خویش نام نهاده بودند. این اتفاق به دلیل پیوندهای عمیقی بود که حکومت شاه حسین با دیکتاتور عراق برقرار کرده بود تا جایی که حتی در جریان حمله صدام به کویت نیز خاندان هاشمی در امان پشت به برادران عرب ، دست اتحاد به صدام داد . از همین روست که آمریکایی‌ها بیشترین بهره برداری را از موقعیت سرزمینی

وساختارسیاسی اردن برای پی ریزی طرح های سیاسی و نظامی خود درخاورمیانه کرده اند. به گونه ای که نام بندر عقبه به صورت نمادین به عنوان عقبه ای، هم برای برنامه های سازش کاخ سفید درخاورمیانه و هم برای عملیات نظامی آن درعراق درآمده است. گردآورندگان تاریخ خاورمیانه دریادآوری نقش های سیاسی امان و عقبه، به پیمان های مهمی که درجریان دیدار مهم تیرماه ۱۳۵۹ برژینسکی و رامسفلد با نمایندگان حزب بعث درمرز اردن به جنگ عراق علیه ایران منجر شد، اشاره می کنند. از این رو بی سبب نیست که امروز نیز بازماندگان بعثی در اردن از آرامش، رفاه و آزادی عمل بی حدومرزی برخوردارند.

در راس بازماندگان بعثی خانواده صدام هستند و دختر بزرگ او رعد که به رهبر غیررسمی خانواده صدام معروف شده است، رعد ۳۹ ساله، به گفته یکی از نزدیکانش، لقب صدام کوچک را به دست آورده است.

(نوری م بهمن ۱۳۸۵ روزنامه ایران، شماره ۳۵۶۴)

موضع اردن در قبال بحران سوریه: اردن از کشورهای موثر بر بحران سوریه بوده است. و سیاست خارجی خود را به عنوان متحد غرب و عربستان و اسراییل تعریف نموده است. لذا نقش لجستیکی را در بحران سوریه علیه دولت اسد بازی کرده است. تبدیل اردن به پایگاه تروریستی مرز جنوبی سوریه و نیز استقرار یگان ویژه آمریکایی در مرزهای اردن - سوریه و ایجاد صندوق مشترک پنج میلیارد دلاری بنام مبارزه با تروریسم از جمله این اقدامات است. سازمان اطلاعات ارتش این اردن بازوی اصلی آمریکا در منطقه و قویترین سازمان اطلاعاتی جهان عرب است که نقش مهمی در جمع آوری اطلاعات محرمانه و نظارت بر شبکه های جاسوسی تأمین کننده معارضان عراق و سوریه را داشته است. آموزش نیروهای مسلح داعش و النصره و عناصر امنیتی این گروهها نیز بر عهده اردن است. از سوی دیگر با توجه به اینکه جامعه اردن، پیوستگی های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی با سوریه دارد و متاثر از جامعه سوری است، لذا قدرت گرفتن

جریان‌های افراط‌گرای اسلامی در دمشق بیش از همه برای اردن تهدید آفرین است. به همین دلیل پادشاهی اردن هر از چند گاهی موضعی متفاوت نسبت به تحولات سوریه اتخاذ نماید. از همین رو اردن اساساً دچار تناقض است. از یکطرف حفظ وضع موجود در سوریه، اردن را از بحران دور می‌کند و لذا گرایش طبیعی سیاست خارجی اردن حفظ وضع موجود در سوریه است، از طرف دیگر اردن به دلیل وابستگی و هم‌پیمانی با عربستان ناگزیر است به تخریب وضع امنیتی در سوریه ادامه دهد.

حمایت اردن از داعش: موارد ذیل می‌تواند از جمله مواردی باشد که نشان از حمایت اردن از گروه تروریستی داعش باشد: کاهش سطح روابط اردن با عراق پس از سقوط رژیم صدام و پناه دادن به عناصر نامطلوب دولت جدید حاکم بر عراق از جمله سرکرده های حزب منحلہ بعث، تندروها و همچنین خانواده صدام، عدم همراهی دولت اردن در طول در مهار عناصر حزب بعث در سال های گذشته به رغم درخواست های مکرر بغداد و تبدیل اردن به کنفرانس های گروه های ضد دولت عراق.

عدم توجه اردن به درخواست عراق برای تحویل لیست ۶۰ نفره محرکین گروههای مسلح عراق از جمله رغد صدام دختر صدام، حمله داعش به عراق در ۲۰۱۴ به بهانه سلطه این گروه تروریستی بر استان های غربی عراق از جمله گذرگاه طریبیل (مهمترین گذرگاه مرزی بین دو کشور) منجر به قطع کامل روابط بغداد - امان شد. همچنین حمایت آشکار اردن از داعش (بعنوان انقلابیون و قیام مردمی علیه بغداد) اقامت داعشی های سیاسی (مفتیان و حامیان عراقی داعش) مانند عبدالناصر الجنابی، عبدالملک السعدیو رافع الرافعی در اردن و نیز فعالیت چند شبکه تلویزیونی و فعالیت علیه روند سیاسی در عراق و دامن زدن به اختلافات فرقه گرایی و مذهبی در عراق. مورد بعدی تشکیل جلسات گروه های مخالف دولت سوریه و عراق در اردن و مهمتر اینکه، حضور سرکردگان حزب بعث عراق در این کشور، اردن عقبه

و مرکز پشتیبانی گروه داعش محسوب می شود . اعزام نیرو به عراق و سوریه ، تامین کمک های لجستیکی استقبال از تلفات آنها در اردن انجام می شود . ورود نفت به خاک اردن در بحرانی ترین اوضاع جنگ داعش در عراق و خرید نفت از داعش به قیمت بشکه ای ۲۶ دلار از دلایل دیگر حمایت اردن از داعشی ها ست .

امارات متحده عربی : با افول نقش قطر در ابتدای سال ۹۰ اماراتی ها سعی کردند نقش بیشتری را در تحولات منطقه ایفا کنند . امارات بدلیل فقدان مولفه های قدرت در چند سال گذشته با بحران آفرینی در سوریه ، لیبی ، مصر ، تونس ، عراق و یمن به ابزار قدرت آمریکا تبدیل شده است . صادرات تروریسم توسط حکام عربی مثل امارات و همکاری و مدیریت گروه های تروریستی ، نشان دهنده ماهیت این حکام است . تروریسم پروری ، با نگاهی به رفتار حاکمان اماراتی در می یابیم که اساس سیاست خارجی امارات را تشکیل می دهد ، سوریه به عنوان یکی از مهمترین کشورهای عضو محور مقاومت با توطئه کشورهای نظیر امارات وارد یک جنگ تروریستی تمام عیار شد و در نتیجه این جنگ گروه های تروریستی در سوریه تکثیر شدند امارات باتشکیل ائتلاف باصطلاح ضد تروریسم در سال ۹۳ سعی کرد نقش فعالی را در بین کشورهای عربی از خود نشان دهد . این کشور علاوه بر میزبانی از پایگاه هوایی فرانسه در خاک خود و پرواز جنگنده های رافائل از این پایگاه ، خود نیز در مواردی دست به حمله به مواضعی در خاک عراق و سوریه زد . حضور امارات در ائتلاف ضد سوری ، روز به روز فعال تر شد . حاکم امارات دستور استقرار یک اسکادران هوایی از جنگنده های اف۱۶ را در اردن صادر کرد . حملات متعدد امارات بر روی تاسیسات نفتی سوریه در استان دیرالزور از جمله تهدیدات این کشور علیه سوریه است . نقش امارات در مسلح کردن داعش بر اساس گزارش روزنامه سونتاگز بلیک سوئیس سلاح های فروخته شده از سوی سوئیس به امارات به دست داعش رسیده است . (روزنامه جمهوری اسلامی

(۹۸ / ۱۱ / ۳۰)

امارات در سال‌های گذشته بیش از ۷۵۰ میلیون دلار به گروه‌ها و شبکه‌های مسلح تروریستی در مصر، سوریه، پاکستان، لیبی، یمن، سومالی، افغانستان و برخی کشورهای دیگر کمک کرده است. سایت انگلیسی میدل ایست آی در ژوئیه سال ۲۰۱۷ نوشت دو اماراتی در فهرست نوزده نفری جای دارند که در چهار حمله در یازدهم سپتامبر شرکت داشتند و حتی بسیاری از این افراد از فرودگاه دبی خود را به آمریکا رسانده بودند از سوی دیگر، پویش بین المللی تحریم امارات در نوامبر سال ۲۰۱۷ فاش ساخت امیر نشین ابوظبی مبلغ چهل و دو میلیون دلار به داعش در لیبی کمک کرد. در یمن نیز صالح الجیوانی وزیر حمل و نقل این کشور امارات را به ارتباط با القاعده و داعش متهم کرده است.

حمایت مالی و تسلیحاتی ابوظبی از داعش در عراق : روزنامه الرایه تصریح نموده امارات با وجود ادعای بازسازی مسجدالنوری و مناره الحدباء موصل همچنان با پول و سلاح از گروه تروریستی داعش در عراق با میلیون‌ها دلار و انواع سلاح‌ها و مهمات حمایت می‌کند. امارات از داعش برای توسعه‌طلبی و کشتار و ویرانگری و هرج و مرج در عراق حمایت می‌کند.

حمایت کشورهای عربی از داعش : متحدان منطقه‌ای و اشنگتن یعنی حکومت‌های عربستان، کویت، قطر و امارات بیشترین کمک مالی را به تروریست‌ها از جمله داعش در سوریه انجام داده‌اند. علاوه بر این، افراد ثروتمند در کشورهای عربی نیز میلیون‌ها دلار در اختیار داعش قرار داده‌اند و از رهبران و اعضای ارشد آنها میزبانی می‌کنند. گونتر مایر مدیر مرکز مطالعات جهان عرب در دانشگاه ماینز آلمان گفت : تردیدی ندارد حمایت کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس به ویژه عربستان، قطر، کویت و امارات منبع اصلی مالی داعش محسوب می‌شود. گونتر مایر علت حمایت مالی این کشورها از داعش را به نوعی حمایت از آنها در مقابل بشار اسد در سوریه عنوان کرد. همچنین مایر به این نکته اشاره می‌کند که سعودی‌ها به خوبی از مخاطرات بازگشت تروریست‌های داعش

به عربستان و امکان کودتای آنها علیه نظام سعودی آگاه هستند. در حقیقت عربستان سعودی و دیگر کشورهای عربی خلیج فارس با استفاده از عراق به عنوان یک کانال، اقدام به کمک به مخالفان در سوریه و عراق نمودند. از دیدگاه سعودی‌ها قبایل سنی این منطقه مرزهای گسترده با شمال و شرق عربستان داشته و بنابراین عربستان و دول خلیج فارس اقدام به ارائه کمک‌های بسیار گسترده نیرو و تجهیزات نمودند و معتقد بودند که نگاه ما به جنگ داخلی عراق همانند سوریه است.

سکوت حکومت‌های عربی درباره داعش و حمایت مالی کشورهای مرتجع عربی به حدی بوده که گرد مولر وزیر توسعه و همکاری‌های اقتصادی آلمان در سخنانی آشکارا قطر را حامی مالی اصلی داعش دانست. داعش به کمک تجهیزات غربی و پول کشورهای مرتجع عرب در جنگ علیه سوریه به گروه تروریستی قدرتمندی تبدیل شد. ولی بعد از شکست غرب در سوریه، برنامه و طرح‌ریزی برای انجام حملات تروریستی در عراق آغاز شد. با خیانت بعثی‌های ارتش عراق در موصل ارتش عراق دوام نیاورد و میدان را برای داعش خالی کرد. اردن پایگاه ایجاد جلسات و پشتیبانی و آموزش از داعش، تشکیل داعش در بحرین و تدارک سلفی‌ها و تندروهای این کشور برای آغاز کشتار شیعیان محتمل است. بیشتر داعشی‌ها ملیت عربستانی دارند و عربستان سعودی نیروی تروریستی به عراق صادر می‌کند. قطر حامی مالی این گروه تروریستی است. حمایت کشورهای عربی از داعش موجب شده که این گروه تروریستی کماکان بتواند سر پا بایستد و به کشتار خود ادامه دهد. نگرانی کشورهای عربی از تضعیف داعش تقویت دولت عراق و سوریه و انتقام داعش از کشورهای عربی است. قدرتی که حکومت‌های عربی به داعش هدیه کرده اند و منجر به ناامنی در منطقه خاورمیانه شده اند، می‌تواند در آینده بر علیه خودشان استفاده شود.

پاکستان : در سال‌های اشغال افغانستان توسط شوروی ، پاکستان نقش پل‌های پیروزی آمریکا را در جنگ سرد میان شوروی و آمریکا بازی کرد . کمک‌های آمریکا به قدری بود که کشور کم درآمدی مثل پاکستان سر پا نگاه داشت . با پایان اشغال افغانستان و فروپاشی شوروی ، پاکستان نقش گذشته خود را از دست داد و میزان کمک‌های هنگفت غرب یکباره به صفر رسید و اوضاع اقتصادی این کشور بهم ریخت . پس از مدتی گروه‌های تروریستی مختلفی شروع به فعالیت کردند . با شروع مبارزه علیه تروریسم در افغانستان، اسلام آباد بار دیگر اهمیت قبلی خود را پیدا کرد . و دوباره مورد لطف آمریکایی‌ها و غربی‌ها قرار گرفته و کمک‌های مالی میلیاردی در قالب فراوانی بخشش بدهی‌ها، کمک‌های تسلیحاتی، کمک‌های مالی و...، را به این کشور دادند . با حمایت مالی ایالات متحده آمریکا و عربستان سعودی تعداد زیادی از پاکستانی‌ها آموزش جنگ‌های نامنظم را فراگرفتند . با رواج افکار افراطی در میان آنان بود که گروه‌های مختلف سلفی در پاکستان و افغانستان تشکیل شد. منشاء تشکیل گروه‌های تروریستی در پاکستان دلایل دیگری نیز دارد که از جمله می‌توان به گسترش منازعات شیعه و سنی در این کشور ، مناقشات مرزی با افغانستان و هندوستان ، تنوع گروه‌های قومی و مذهبی و در نهایت رواج افکار ضدغربی و دشمنی با غرب و به ویژه ایالات متحده آمریکا نام برد .

گروه‌های اسلامی پاکستان را می‌توان به دو دسته گروه‌ها و احزاب مذهبی رسمی و گروه‌های سیاسی و گروه‌های با ریشه سلفی و مکتب دیوبندی تقسیم کرد .

گروه‌های اسلامی رسمی : معتقد به اصلاح از طریق سازوکارهای دموکراتیک و قانونی بوده و اهداف و آرمان‌های خود را به شیوه‌های مسالمت آمیز دنبال می‌کنند و کمتر به خشونت روی می‌آورند. جماعت اسلامی، جمعیت علمای اسلامی، جمعیت اهل حدیث و جنبش تحریک فقه جعفری

گروه‌های سیاسی با ریشه سلفی و مکتب دیوبندی : گروه‌های ستیزه جو هستند . آنها تندرو هستند و تنها راه رسیدن به آرمانهای خود را جهاد خشونت بار می دانند.

چگونگی تامین منابع مالی گروهک های تروریستی :

مطابق گزارش مجله فارین پالیسی، هنگامی که ستیزه جویان داعش، ده ها میلیارد دلار از یکی از بانک های موصل ربودند، این امر تنها دلیلی بر فروپاشی سیطره بغداد بر موصل -دومین شهر پرجمعیت عراق- نبود بلکه در عین حال نشانه ای بارز از رشد و قدرت یک تشکیلات تروریستی و نحوه تامین بودجه مالی آن بود. داعش از طریق تصرف بانک ها و ربودن اشیای قیمتی مانند گروه های مافیایی عمل می کند. طبق اظهارات کارشناسان آمریکایی متخصص در امور مبارزه با تروریسم، گروه داعش از طریق اعانات مسلمانان در تعدادی از کشورهای عربی و اسلامی، منابع مالی خود را تامین می کند. به نحوی که در حال حاضر بدون نیاز به کمک های خارجی بخش اعظمی از بودجه عملیاتش را خود تامین می کند. به گفته این کارشناسان، «دیگر وقت گذشته است» زیرا این تشکیلات تروریستی می تواند برای سال های آینده منابع مالی خود را داشته باشد . به گفته یکی از این کارشناسان و با اشاره به گزارش فارین پالیسی، بخش اعظم تامین مالی داعش به صورت مستقیم از فعالیت های مجرمانه مانند غارت بانک ها، دزدی، قاچاق نفت و مالیات گرفتن از انسان ها در برابر حمایت شان به دست می آید. طبعاً به سختی می توان گزارش یا ارزیابی درستی از حجم توان مالی این تشکل به دست آورد، زیرا غیر ممکن است در مناطق تحت اشغال داعش، چه در عراق و چه سوریه، منابع اطلاعاتی مستقلی وجود داشته باشد .

الامرام ترجمه: شفقنا ۹۳/۴/۹ ، منابع مالی داعش از کجاست؟

آمریکایی ها در شکل گیری تمامی گروه‌های تروریستی در غرب آسیا و آفریقا مستقیماً نقش داشته اند . اغلب این گروه‌ها به طریقی به کمک های مالی و تسلیحاتی آمریکا وابسته بوده و هستند. به حدی که برای نجات این تروریست های گرفتار در محاصره از نیروی هوایی خود استفاده نموده است . علاقه بیش از حد آمریکا و هم گروه های تروریستی به نفت حکایت از این به هم پیوستگی دارد . یکی از اصلی ترین اهداف گروه های تروریستی در سوریه و عراق تسلط بر

چاه های نفت و فروش قاچاقی به ترکیه و اقلیم کردستان بود. انتشار تصاویر ماهواره ای وزارت دفاع روسیه چتر امنیتی نیروهای آمریکایی در سوریه برای قاچاق نفت سوریه نشان می دهد. آمریکایی ها یکی از دلایل حضور خود در شمال سوریه را حفاظت از چاه های نفت این مناطق اعلام می کنند. سرقت نفت و کسب درآمد سرشار، شیوه نویی است است که گروه های افراطی و تروریستی در چند سال گذشته بالاخص در عراق و سوریه از آن استفاده کرده اند. قبل از این تجربه این گروهها از منابع مالی کشورهای غربی و کشورهای مرتجع منطقه بهره برداری می کردند.

تامین هزینه های یک شبه دولت: این گروهها در آغاز می خواهند یک شهر یا استان را تصرف و از جغرافیای کشور هدف جدا کنند. و برای اداره مناطق اشغالی ساختارهای شبه دولتی ایجاد می کنند تا ضمن اداره زندگی مردم بتوانند نهادهای شبه دولتی برای باقی ماندن در شهر یا استان اشغالی تضمین کنند. آناه اقدام به گسترش تفکرات تکفیری نموده و نیروهای جدید را برای تزریق به ساختارهای نظامی خود جذب می کنند. با افزایش نیروهای نظامی، هزینه های نظامی گروه های تروریستی افزایش پیدا می کند. آنها برای ادامه روند اشغال نیازمند تسلیحات بیشتری هستند. تا از جغرافیای خود محافظت کنند. برای نگهداری از این مناطق آنها باید تجهیزات ضد هوایی را تامین کنند. آنها در شهر اشغال شده تبدیل به سازمان شبه دولتی می شوند که برای ادامه حیات نیازمند اصلاح ساختارهای دولتی متولی امور مالی، تجاری، کشاورزی، خدماتی و نیز یک ارتش کوچک اند. تشکیل این نهادها نیاز به تامین منابع مالی توسط گروه های تروریستی دارد. گروه های تروریستی برای تامین منابع مالی خود، ابزارهای متنوعی در اختیار دارند. بخشی از این منابع در ادامه آمده است:

- فروش نفت و مواد معدنی: صادرات نفت از چاه های نفت خام، فروش مواد پتروشیمی به دست آمده در پالایشگاه

- ها و نیز استفاده از معادن موجود در مناطق اشغالی
کشورها
- مالیات: دریافت مالیات از مردم مناطق تحت تصرف شامل مالیات بر درآمد کارمندان،
 - کسب و کارها و کارخانه های تولیدی و محصولات کشاورزی
 - امور خدماتی: درآمد از امور خدماتی در شهرهای مورد تصرف مانند برق و صدور گذرنامه
 - باج و گروگان گیری و مصادره اموال: باج گیری و مصادره اموال مخالفان، مردم و عشایر و همچنین دریافت پول برای آزادی اتباع خارجی دستگیر شده در مناطق تحت تصرف
 - جزیه: جزیه مبلغی است که از غیر مسلمانان یا همان اهل کتاب در سرزمین های اسلامی دریافت می شود. فروش برده: فروش زنان اقوام مختلف به عنوان برده، گروه های تروریستی آنها را جزو غیر مسلمانان می دانند. کمک های طرفداران: ایجاد شبکه های مالی برای جمع آوری و ارسال کمک های مالی از طرفداران این گروه ها از سراسر جهان
 - کمک های خارجی: دریافت پول، تجهیزات و تسلیحات از محل کمک های متحدان. در غرب آسیا و آفریقا این کمک ها توسط آمریکا، عربستان سعودی، قطر، ترکیه و امارات تامین می شود.
 - سرمایه بانک ها و موسسات دولتی: این نقدینگی ها بعد از اشغال، به تصرف گروه های تروریستی در آمده است.
 - آثار باستانی و عتیقه: اشیای تاریخی عمدتاً از طریق شبکه های اجتماعی در فیسبوک یا بازار سیاه در کشورهای دیگر به فروش می رسد.
 - مواد مخدر: تقریباً تمام گروه های تروریستی، در تامین منابع مالی خود به تجارت مواد مخدر به عنوان تجارتي پرسود نیز می پردازند

منابع تسلیحاتی داعش : بر اساس تحقیقات بعمل آمده از سوی سوی سازمان پژوهش‌هایی پیرامون منازعات مسلحانه CAR سازمانی که از سوی اتحادیه اروپا تأمین مالی می‌شود که ریشه و مقصد سلاح را در مناطق جنگی رصد می‌کند نتایجی به شرح ذیل بدست آمد :

داعش بر سلاح‌های گروه‌های مخالف مسلح سوریه سیطره یافت که توسط ایالات متحده و عربستان سعودی به آنها داده شده بود، که با تکرار انتقال غیرقانونی اسلحه توسط این دو کشور همراه بود .

داعش، شبکه تدارکاتی پیچیده‌ای را تاسیس کرد که تا ترکیه گسترش یافت و قادرش ساخت بمب‌های کنار جاده‌ای دست‌ساز خود را به‌طور گسترده، تولید کند .

این سازمان تروریستی به شکلی گسترده از منابع متنوعی برای دفاع از مناطق تحت سیطره خود در برابر نیروهای عراقی استفاده کرد؛ که این امر به آن کمک کرد تا دستاوردهای اقلیمی قابل توجهی کسب کند، علیرغم اینکه مقادیر زیادی از مهمات نیروهای عراقی را پس از سقوط موصل، مصادره کرد.

(بخش پژوهش ها ، مرکز مطالعاتی البیان ، 2017-12-29)

ایالات متحده آمریکا و هم پیمانان آمریکا از جمله قطر، ترکیه، عربستان، امارات، اردن، بحرین و ... از سال ۲۰۱۱ میلادی و با تشدید ناآرامی‌ها در سوریه ، از فرصت استفاده کرده و جنگ را به سمت ویرانی سوریه سوق دادند و جنگ را به فاز مسلحانه کشاندند . سوریه ۶۰۰ میلیارد دلار خسارت دید . هدایای تسلیحاتی و مالی به گروه‌های تروریستی در همین راستا توجیه می‌شود . داعش که از ابتدا سلاح‌های انبوهی در اختیار نداشت پس چگونه امروز به تسلیحات پیشرفته دست یافت . ولادیمیر پوتین با انتقاد از اقدامات آمریکا در غرب آسیا گفت : به لطف کمک‌های ایالات متحده امروز داعش از ارتش عراق مجهزتر است.

کمک تسلیحاتی آمریکا به داعش : ایالات متحده ، عربستان و ترکیه که اشتیاق شدیدی برای سرنگونی بشار اسد داشتند در تجهیز تسلیحاتی تروریست‌ها نقش مهمی داشتند . داعش در ابتدا از موشک‌های ضد زره کورنت ، میلان و سلاح‌های ضد نفر که از طریق مرزهای ترکیه به آنان ارسال می شد ، استفاده می کرد . به گفته کارشناسان یک سوم تا یک پنجم فشنگ‌های شلیک شده از اسلحه‌های داعش ، ساخت آمریکا و غرب است .

ا ورلد تریبون به نقل از منابع دیپلماتیک نوشت : داعش از کشورهایی مانند بلغارستان کروآسی ، رومانی و اوکراین سلاح های ضد تانک ، موشک ، خمپاره ، جلیقه ضد گلوله و تجهیزات ارتباطاتی دریافت کرده بود.

پرتاب محموله‌های تسلیحاتی : روش جدید آمریکا برای رساندن تسلیحات به داعش پرتاب محموله‌های تسلیحاتی در مناطقی تحت کنترل این گروه تروریستی است. در یکی از اسناد فاش شده توسط نیویورک تایمز آمده که سازمان جاسوسی سیا از سال ۲۰۱۲ محموله های تسلیحاتی را برای گروه‌های وابسته به القاعده در سوریه ارسال کرده است. که در قالب ۱۶۰ پرواز هواپیماهای نظامی به وسیله نیروی هوایی اردن ، عربستان سعودی و قطر صورت گرفته که در فرودگاهی نزدیک آنکارا و دیگر فرودگاه‌ها در ترکیه و اردن به زمین نشسته اند. سردار سرتیپ یدالله جوانی مشاور عالی نماینده ولی فقیه در سپاه گفت: آمریکا در شرایط محاصره داعش توسط ارتش و نیروهای مردمی عراق در منطقه جلولا وسعدیه در استان دیالی سعی کرد با پرتاب محموله‌های هوایی آن‌ها را از محاصره خارج کنند که موفق نشد. پایگاه اینترنتی گلوبال ریسرچ در گزارشی به قلم کورت نیمو تحت عنوان آمریکا برای داعش محموله کمک‌های تسلیحاتی هوایی می فرستد نوشت :

این در حالی است که نیروهای داوطلب مردمی در مناطق یثرب و بلد در استان صلاح الدین این گزارش ها را نیز تایید کرده اند. بنابر گفته سازمان تحقیقات تسلیحاتی مستقر در لندن ، داعش از مقادیر چشمگیری از تسلیحات از جمله تفنگ

های ام ۱۶ استفاده می کند که روی آنها جمله اموال دولت آمریکا درج شده است. هدف مشترک قطر، ترکیه و اسرائیل برای سرنگونی بشار اسد منجر به همکاری دستگاه اطلاعات ترکیه، موساد و قطر برای کمکهای تسلیحاتی پنهانی شد. این کمک ها را از طریق جبهه جنوبی محور قنیطره- درعا- ریف دمشق و از محور شمالی استان ادلب و گذرگاه مرشد پینار به تروریستها تحویل شده است. برای نتیجه گیری کلی از این بحث می توان گفت: ایالات متحده با انتقال کمکهای تسلیحاتی از گذرگاههای مرزی سوریه و عراق با همسایگان این دو کشور و پرتاب محموله های تسلیحاتی در استانهای دیاله، نینوا، صلاح الدین و الانبار، داعش را از نظر تسلیحاتی کمک می کند. در این روند ترکیه و رژیم صهیونیستی و برخی کشورهای مرتجع حاشیه خلیج فارس با ارسال کمکهای تسلیحاتی در جبهه نبرد جنوبی و شمالی در سوریه به کمک تسلیحاتی داعش می شتابند.

نتیجه: جهان امروز صحنه رقابت ها و معادلات امنیتی بین قدرت های منطقه ای و بین المللی است. در این جدال سرمایه های انسانی و منابع حیاتی کشورهای تحت سلطه بیشترین ضرر را متحمل شده اند. نا امنی های چند سال اخیر پس از حادثه ۱۱ سپتامبر ۲۰۱۱ در منطقه آسیای غربی در حافظه مردم منطقه به جای مانده است. این بار آمریکا با استفاده از جهل و جمود فکری بعضی گروههای سیاسی و مذهبی اسلام گرا، سیاست های افزون طلبانه خود را در منطقه آسیای غربی تکرار می کند. آمریکا به بهانه تعقیب بن لادن که از حمایت آشکار نهان وی دریغ نکرده بود، پس از واقعه خودساخته ۱۱ سپتامبر وارد افغانستان شد. و با حمایت از گروههای افراطی برای بهم زدن امنیت منطقه و حضور و ماندگاری در منطقه برنامه ریزی کرد. همچنین پس از اشغال عراق و برای ماندگاری در این کشور با حمایت از گروههای افراطی و تروریستی (شاخه القاعده در عراق) قصد برهم ریختن امنیت عراق و اعمال منویات خود و غارت منابع نفتی این عراق را داشته و دارد. با ظهور داعش در

عراق توسط ابوبکر بغدادی این ناامنی گسترش یافته تا اینکه با شروع بهار عربی و شکست نهضت های به پا شده در منطقه ، سوریه به محل تاخت و تاز گروه های افراطی و تروریستی تبدیل شد . حمایت از گروه هایی مانند داعش و جبهه النصره ناامنی و اغتشاش را در سوریه گسترش داده و آمریکا از طرق مختلف به دنبال سرنگونی بشار اسد بود . سوریه به منظور قطع ارتباط محور مقاومت و رفع خطر نفوذ ایران در منطقه و کاهش تهدیدات علیه اسرائیل مورد هدف آمریکا و رژیم صهیونیستی و قرار گرفت . آنها با حمایت های همه جانبه از گروه تروریستی داعش توانستند ناامنی بی سابقه ای را در منطقه و کشورهای عراق و سوریه ایجاد نموده و با اشغال قسمت وسیعی از این دو کشور تهدید را به نزدیکی بغداد و دمشق برسانند . حمایت های همه جانبه محور غربی - عبری - عربی قدرت فوق العاده ای به این گروه ارزانی داشت که توانست موجی از خشونت در جهان اسلام و در انظار جهانیان قرار دهد . در این میان عربستان به عنوان پدرخوانده گروه های تکفیری - تروریستی همچنین کشور قطر نقش مهمی در تامین مالی و منابع انسانی این گروهک ها را داشته اند . آمریکا و رژیم صهیونیستی به عنوان حامیان تسلیحاتی و تدارکاتی ، اردن و ترکیه با آموزش نیروهای تروریستی و انتقال نیروهای انسانی و تجهیزات تدارکاتی به داخل کشورهای سوریه و عراق این پازل را تکمیل نمودند . کشورهای دیگر عربی مانند امارات متحده عربی ، بحرین ، کویت و نیز با حمایت های مالی و اعزام نیروی انسانی به این نقشه بزرگ کمک نمودند . با آشکار شدن ماهیت تروریستی این گروهها هسته های مقاومت مردمی با رهبری سپاه قدس جمهوری اسلامی ایران به فرماندهی شهید حاج قاسم سلیمانی تشکیل شد . نیروهای مقاومت مردمی شامل نیروهای مستشاری و فرماندهی جمهوری اسلامی ایران ، زینبیون پاکستان ، فاطمیون افغانستان ، حشدالشعبی عراق و نیروهای مردمی سوریه توانستند در برابر موج خشونت و اشغال این گروه ایستادگی نموده و به مرور آنها را وادار به عقب نشینی نمایند . اکنون که با مجاهدت این بزرگ

مردان شر داعش و گروههای افراطی از سر مردم منطقه کنده شده است ، می توان گفت محور غربی - عبری - عربی که با تمام توان به میدان آمده بودند ، در حال حاضر شکست خورده اند و با عادی سازی روابط سیاسی اشان با اسراییل می خواهند سرپوشی به شکست بزرگشان بگذارند . شکی نیست که محور مقاومت در سایه حمایت های مردمی منطقه امروز قوی تر از هر زمانی آماده نقش برآب نمودن نقشه های دشمنان انسانیت و اسلام است . امروز با حمایت های جمهوری اسلامی ایران و تلاش های شهید سرفراز اسلام محور مقاومت در یمن - غزه - لبنان - عراق و سوریه به بازدارندگی رسیده است و کشورهای حامی تروریسم توان مقابله سخت افزاری با این محور را ندارند و راهبرد محور مقاومت باید بر مبنای وحدت تمامی گروهها حول محور دشمن واحد یعنی اسراییل و آل سعود قرار گرفته و از هرگونه اختلاف افکنی دوری کنند . تا انشاءالله شر آمریکا و اسراییل از سر مسلمین جهان قطع گردد .

منابع

مقالات :

مرتضی بابائی ، زمینه ها و بسترهای شکل گیری جریان سلفی - تکفیری در جهان اسلام دانشگاه شهید بهشتی، تهران ۱۳۹۸/۳/۷

بررسی مبانی تکفیر زهرا نظام الدینی 1393

سید جواد صالحی - فاتح مرادی ۱۳۹۵/۴/۱۳ بنیادگرایی اسلامی داعش القاعده ، تمایزهای ساختاری و ایدئولوژیکی)

مقاله نقش و جایگاه رسانه در راهبردهای گروه های سلفی جهادی - سید احمد نکویی

مقاله ظهور داعش زیر چتر آمریکا (سایت کیهان)

مقاله نقش گروههای تکفیری سوریه و عراق در نامین امنیت اسراییل - مجتبی عبد خدایی

مقاله نقش عربستان در گسترش گروههای تکفیری - افشای اسناد همکاری قطر با گروههای تروریستی

مقاله ماهیت و اهداف تروریسم در پاکستان - دکتر مجتبی مقصودی

مقاله تبیین تهدیدات تکفیریون پاکستان بر امنیت ملی ج ایران - مجیدی نژاد
مقاله نقش و جایگاه رسانه در راهبردهای گروه های سلفی جهادی - سید احمد نکویی

خبرگزاری ها

خبرگزاری مهر نیوز روند شکل گیری گروه های تکفیری در جهان اسلام

خبرگزاری صدا و سیما - تحلیل سیاسی (نگاهی به تاریخچه و فعالیت های القاعده و داعش در منطقه)

مشرق نیوز بن لادن چگونه القاعده را تشکیل داد

خبرگزاری ایرنا اسرار جنگ علیه داعش

خبرنامه (افغانستان) - خط نخست جنگ با تروریسم ۲۱ گروه تروریستی فعال در افغانستان و پاکستان

خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران - دلایل قاطعی حمایت اسراییل را از داعش تایید می کند

باشگاه خبرنگاران جوان - دلایل حمایت ترکیه از داعش

مشرق نیوز - جرایمی حمایت لجستیکی اردن از داعش

خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران - اردن هاشمی از پناه دادن به بعث و داعش

خبرگزاری صدا و سیما - ادامه حمایت های امارات از داعش و القاعده

خبرگزاری تسنیم - امارات - ادامه حمایت مالی و تسلیحاتی ابوظبی از داعش در عراق

خبرگزاری میزان - تسلیحات پیشرفته هدیه آمریکا و ناتو به داعش

سایت های خبری

(غلام سرور اخلاقی سایت اطلاع رسانی معارف اسلامی)
مصاحبه خبرگزاری قدس (قدسنا) با دکتر تقی پوردبیرکل جمعیت حامیان آزادی قدس شریف و پژوهشگر حوزه فلسطین و صهیونیسم ۱۳۹۵/۵/۳
(روند همکاری و حمایت ترکیه از جنگجویان نیابتی در سوریه ، شورای راهبردی روابط خارجی ۱۳۹۸/۹/۱۳)

پایگاه خبر برترین ها مشهورترین گروه های تروریستی در همسایگی ایران

مقاله ماهیت و اهداف تروریسم در پاکستان - دکتر مجتبی مقصودی

سایت فردا - دلایل عجیب سکوت حکومت های عرب درباره داعش

فصل نامه روزنامه نشریه

بهرام مستقیمی ، اسلام سیاسی القاعده فصلنامه سیاست مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی دوره ۴۰ شماره سه ۱۳۸۹

مهدی عباس زاده فتح آبادی ، القاعده فصلنامه سیاست شماره ۲ ۱۳۸۹
یادداشت - روزنامه ایران مقایسه اندیشه و رفتار جبهه النصره و داعش مرداد ۱۳۹۵

علیرضا سمعی اصفهانی ع ، واکاوی ریشه های شکل گیری داعش در سوریه و عراق ۱۳۹۵ فصلنامه مطالعات سیاسی جهان اسلام

احمد زارعان ، زمینه های ظهور و گسترش داعش در محیط امنیتی غرب آسیا
۱۳۹۳/۳/۱۸ فصلنامه آفاق امنیت شماره ۲۳

۱ محمد رضا تخشید ۲ فاطمه جلائیان ، سیاست خاورمیانه یا آمریکا و تروریسم در منطقه خاورمیانه ، فصلنامه سیاست مجله دانشکده حقوق و علوم دوره ۴۷ شماره ۱ بهار ۱۳۹۶

مهدی هدایتی شهیدانی^۲ سجاده کلارد مرادی تبیین سیاست خارجی عربستان سعودی در قبال تروریسم تکفیری در عراق و سوریه ، فصلنامه تحقیقات سیاسی بین المللی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرضا ۱۳۹۳/۱۱/۲۱

محمد نوری روزنامه ایران ؛ دوشنبه ۱۶ بهمن ۱۳۸۵ ، شماره ۳۵۶۴

روزنامه جمهوری اسلامی ۳۰ / ۱۱ / ۹۸

(منابع مالی داعش از کجاست؟ منبع: الاهرام ترجمه: شفقنا ۹۳/۴/۹)

بخش پژوهش ها ، مرکز مطالعاتی البیان ، 2017-12-29

حمید درج - رضا التیامی نیا ، دیپلماسی قطر در قبال بحران سوریه ، فصلنامه مطالعات سیاسی جهان اسلام ، شماره ۲ ۱۳۹۷